

BUDAPEST Reggeli Ujság

Novisád, 1939 április 26, szerda

Urednik - Szerkeszti
ANDRÉE DEZSÓ

20. évfolyam 115. szám

Cincár-Markovics külügyminiszter Berlinbe repült

Gafencu római útja után Románia is megegyezést köt Magyarországgal

Budapestről jelentik: A keddi reggeli sajtó hosszú cikkekben foglalkozik a velencei tárgyalásokkal. A lapok közlik a tárgyalásokról kiadott hivatalos jelentést és kiküldött tudósítók tollából megjegyzéseket fűznek a tárgyalások lefolyásához és eredményeihez. A magyar sajtó általában megállapítja, hogy Olaszország közvetítése ismét jóindulatúan befolyásolta a magyar-jugoszláv viszonyt és általában konkrét eredményeket várnak a küszöbönálló magyar-jugoszláv tárgyalásoktól. A magyar sajtóban az a vélemény alakult ki, hogy a tengelyhatalmak politikája ismét jelentős mértékben elősegítette az európai béke és kibontakozás útját.

MEGSZÜNT A KIJÁTSZÁS POLITIKÁJA

Berlinből jelentik: A Deutsche Diplomatisch-Politische Korrespondenz a velencei tárgyalások eredményéről ezeket írja:

— Egyes fővárosokban — úgy látszik — béke-zavarásnak nevezik a szomszédos népek barátságának tervszerű kimélyítését. A benesi kormányzat megszűnésével azonban el-távolították azt az egyik legfontosabb támaszpontot, ahonnan a nemzetek egymás ellen való kijátszásának politikája Délkelet Európában is mindig újabb és újabb ösztönzést kapott. Jugoszlávia volt az első állam, amely már régóta következetesen helyeselte a fejlődés új irányát. Nemzeti céljainak elérése után ez az állam azon fáradozott, hogy szomszédjaival megteremtse a bizalom és együttműködés viszonyát és ne engedje magát távolfekvő érdekeltek részéről továbbra is kihasználni. A velencei megbeszélések megmutatták, hogy az Olaszország iránti barátság a Dunamedencében is a bizalomtól áthatott kapcsolatok kiszélesítésének kiinduló pontja.

AZ OLASZ SAJTÓ A JUGOSZLAV-MAGYAR VISZONYRÓL

Rómából jelentik: A Gazzetta del Popolo vezércikkében a velencei találkozó eredményeivel foglalkozva, a jugoszláv-magyar viszonyról a következőket írja:

— Mint előre átható volt, az olasz és a jugoszláv külügyminiszter megvizsgálta Magyarországgal való kapcsolatok kérdését is és kétségtelen, hogy ez volt megbeszélések legfontosabb tárgya. Az olasz-jugoszláv együttműködés szempontjából nélkülözhetet-

len, hogy Jugoszlávia jó viszonyt tartson fenn azzal a nemzettel, amelyet Olaszországhoz minden diplomáciai egyezménynek erősebb kapcsolatok fűznek. Cseh-Szlovákia összeomlása után elérkezett a pillanat a jugoszláv-magyar kap-

csolatok felülvizsgálására. Az elmúlt hetekben lefolyt megbeszélések, elsősorban a magyar miniszterelnök és külügyminiszter római látogatása, előkészítette a megértés útját Beograd és Budapest között.

A jugoszláv külügyminiszter Berlinbe utazott

Beogradból jelentik: Cincár-Markovics külügyminiszter hétfőn délután repülőgépen Berlinbe utazott. Utjára elkísérte von Heeren beográdi német követ és Setyerovics külügyminiszteri kabinetfőnök is.

A TENGELY BALKÁNI TERVE

Párisból jelentik: A velencei tárgyalásokról kiadott hivatalos közlemény megerősítette Párisban azt a meggyőződést, hogy a tengelyhatalmak a Balkánon nagy horderejű terv megvalósításán fáradoznak, amelynek első állomása a jugoszláv-magyar megegyezés lenne, további célja pedig a Balkán-államokra gyakorolt francia-angol befolyás semlegesítése.

A Temps megállapítja, hogy a német-olasz diplomácia mostani megbeszélések központjában a jugoszláv-magyar egyezmény létrehozásának eszméje áll. A velencei megbeszélések — írja a lap — a tengely diplomáciai ellentámadásának jellegzetes mozzanatát alkotják. Mielőtt azonban az olasz-német diplomácia merész kezdeményezésének kilátásairól véleményt alkotnánk, be kell várnunk Bukarest, Athén és Ankara állásfoglalását.

Szlovákia érdeke azt követeli, hogy teljesen beilleszkedjék Németország életterébe

- írja a szlovák kormány lapja

Pozsonyból jelentik: A Szlovenszka Pravda, a szlovák kormány hivatalos lapja, keddi vezércikkében többek között ezeket írja:

Sokkal kisebb ország vagyunk, semhogy önálló életteret igényelhessünk magunknak. Ami érdekünk azt követeli, hogy teljesen beilleszkedjünk Németország életterébe és egész gazdasági életünk vezetését reábizzuk. Önálló kulturánk, nyelvünk és közigazgatásunk van, de gazdaságilag nem lehet elkülönülni, mert ehhez hiányzanak az alapfeltételek.

A Hlinka gárda nem végezhet löbbé halósági lénykedést és senkit sem vehet őrizetbe

Pozsonyból jelentik: A szlovák sajtóroda közleményt adott ki, amely szerint a Hlinka-gárdába olyan egyéneket soroztak be, akiknek semmi közük sem volt és

most sincs Hlinka András szelleméhez és a gárda céljaihoz. Mint-hogy ezek az elemek az utóbbi napokban felforgató tevékenységet fejtettek ki, a gárda főpa-

A NÉMET SAJTÓ A JUGOSZLAV KÜLÜGYMINISZTER BERLINI UTJARÓL

Berlinből jelenti az Avala: A Berliner Börsenzeitung azt írja, hogy Cincár-Markovics külügyminiszter berlini látogatása nagy mértékben hozzájárul majd a két ország baráti kapcsolatainak gazdasági együttműködésének megszilárdításához.

ROMANIA IS KÖVETI JUGOSZLÁVIA PÉLDÁJÁT

Budapestről jelenti az Avala: A kormányparti Esti Ujság rendkívül kelles hangu cikkben üdvözlö a velencei találkozót és többek között azt írja, nincs kétség az iránt, hogy Budapest és Beograd között jó viszony áll fenn, amely a közel jövőben még szorosabb, baráti formát ölt. A lap ezután diplomáciai körök véleménye alapján arra a következtetésre jut, hogy Románia, Gafencu külügyminiszter római látogatása után, követi Jugoszlávia példáját, vagyis szintén arra fog törekedni, hogy megegyezést létesítsen Magyarországgal.

rancsnoka radikális intézkedésekre határozta el magát. A Hlinka-gárda egyes vezetőit, akik nem tudták vagy nem akarták magukat a szükséges fegyelemnek alávetni, vagy pedig a gárda érdekeit saját ügyeik szolgálatába állították, megfosztották rangjuk-tól, sokat pedig őrizetbe vettek.

A gárda főparancsnoka rendeletet adott ki, amely szerint a Hlinka-gárda tagjai nem avatkozhatnak bele a hatóságok és hatósági közegek illetékességébe, nem vehetnek senkit sem őrizetbe s nem tarthatnak házkutatásokat. Az utóbbi napokban a Hlinka-gárdisták az egyesült magyar párt betiltott lapjának, a pozsonyi »Uj Hír« szerkesztőségében is több ízben házkutatást tartottak. Legutóbb vasárnap volt házkutatás a szerkesztőségben.

Ciano nem utazik Berlinbe

Londonból jelentik: A Daily Telegraph értesülése szerint Ciano olasz külügyminiszter az eredeti tervvel ellentétben nem látogat el Berlinbe és nem vesz részt a birodalmi gyűlés pénteki ülésén.

Reggeli levél

Bevándorlók kerestetnek

Ma, amikor minden ország igyekszik elzárni határait az idegenek elől, mert saját állampolgárainak sem tud elég kenyeret és munkát adni, van még ország, ahol nagyon szívesen fogadják a bevándorlót. A nyugatindiai szigetvilágban van ez a boldog ország: San Domingo köztársasága, ahova keresik a kívándorlókat. A sok hontalan emigráns, akiket a politikai változások arra kényszerítettek, hogy elhagyják édes anyaföldjüket, bizonyára sósár szemmel tekintenek a tengeren túlra, ahol van egy ország, amely nem zárja el előlük kapuit, legalább ezt gondolja mindenki, aki nyugodtan ül otthonában.

San Domingo köztársaság Haiti szigetén van és 48.577 négyzetkilométernyi területén alig egy és negyedmillió ember él. A termékeny, gazdag földön természetesen sokkal többen is dolgozhatnának és termelhetnék a cukornádat, dohányt, kávé, kakaót és egyéb délszaki növényeket, amelyek kitűnően teremnek Haiti szigetén. A köztársaság kormányának az is a célja, hogy munkásokat, földműveseket telepítsen a száraz, forró levegőjű területre. San Domingo köztársaságának éghajlata meglehetősen különbözik az európaiaktól, azért eddig nem nagyon tódultak az európai kívándorlók erre a színesektől lakott szigetre. Amikor azonban a bevándorlók megindultak volna ide is, a szigetköztársaság kormányja kijelentette, hogy csak földműveseket hajlandó befogadni, akik kötelezettséget vállalnak arra, hogy nem költözködnek a sziget nagyobb helyeire — van vagy husz kisebb-nagyobb városa —, hanem a lakott nagyobb helyektől távol ütik fel sátrukat és hozzáfognak a föld megműveléséhez.

A televény, dusan termő szigetnek fele még nem látott ekevasat, tehát kiválóan alkalmas megművelésre. Maga a sziget szikla, de azt négy méter vastag földréteg borítja, amely csak megművelésre vár, hogy ontsa gazdagságát. A sziget hegyeiben ezenfelül arany, vas és rézércek is vannak, úgyhogy minden tekintetben kívánatos terület lenne a hazátlanok seregének, ha nem merülnének fel különböző akadályok. Így elsősorban az, hogy a san-domingói kormány a zsidó bevándorlóktól fejenként 500 dollárt követelt. Ez olyan nagy összeg, amelyet szegény hazátlanok nem tudnak lefizetni. A kormány pedig nagy reményeket fűzött a zsidó bevándorláshoz, mert százezer zsidót akart a letelepíteni, akik egyenként 500 dollárral gazdagították volna a dominikánus köztársaságot, ezenfelül pedig ugyanannyi munkást is jelentettek volna. A zsidók azonban nem kapkodtak a csábító ajánlaton és közülök csak kevesen vándoroltak San Domingóba. A színes kormány, amikor rájött arra, hogy számításai nem váltak be, most már hajlandónak látszik kedvezőbb feltételek árán is beengedni a bevándorlókat. Hajlandó már elállani a zsidóktól követelt 500 dollártól is, ha a bevándorló kötelezi magát, hogy csak

Halló!

Vasárnap f. hó 30-án délután ¼4 órakor a noviszádi KATOLIKUS OTTHON nagytermében ötödször, melyen leszállított helyárák mellett:

Ide gyere rózsám

operett 3 felvonásban, 4 képb. Irta: Dénes Gyula. Zene: Kamionkay István. Jegyek előv telben kaphatók Abrahám János könyvkereskedésében.

Figyelem!

Ujra megnyitják a temesvári Magyar Házat

Bukarestből jelentik: Szász Pál, a román nemzeti megújulás frontja magyar tagozatának igazgatói tagja, felkereste Silviu Dragomir román kisebbségi minisztert, akinek több pontból álló írásbeli előterjesztést nyújtott át. Az előterjesztés a következő kérdésekre vonatkozik: az állampolgárságok ügye, a nyelvvizsgákon elbukott tisztviselők helyzete, az iparos egyesületek jogi helyzete, az új táviródijszabás, amely szerint a magyarnyelvű táviratok után pótdíjat kell fizetni, a katonai intézkedések kihatása a mezeli gazdálkodásra, a magyar nemzetiségű állampolgárok vadászfegyvereinek beszolgáltatása, magyar községi bírák kinevezése a magyar lakta községekbe, az aradi katoli-

kus iskolák nyilvánossági joga, egyes hatósági közegyek magatartása, stb. A román kisebbségi miniszter azt a választ adta, hogy az ügyeket tanulmányozni fogja Szász Pál ezután felkereste a helyettes belügyminisztert és szövegét előtte a temesvári Magyar Ház bezáratásának ügyét. A helyettes belügyminiszter kijelentette, hogy haladéktalanul intézkedik a Magyar Ház megnyitása ügyében Szász Pál előterjesztést tett a községek által az iskolákban nyújtandó közsegély tárgyában is. A helyettes belügyminiszter rendeletet adott ki, amelynek értelmében a községek kötelesek a községben levő iskolák dologi kiadásait fedezni, akár állami, akár felekezeti iskolákról van szó.

„Huszéves dicstelen élet után kimult“

Kozma Miklós előadása a ruszin kérdésről

Varsóból jelentik: Kozma Miklós volt magyar belügyminiszter hétfőn este Varsóban a magyar követség és a lengyel-magyar társaság által rendezett »Magyar hét« keretében előadást tartott a ruszin kérdéssel. A ruszin kérdés — mondotta — Masaryk és Benes tevékenysége következtében állott elő és szerencsésje Lengyelországnak, Magyarországnak és a ruszin népek, de Európának is, hogy ez az erőszakos probléma huszéves dicstelen élet után kimult. Kozma Miklós ezután ismertette a

magyar felfogást, amely a Rusz-föld visszacsatolását a történelmi igazság és ésszerűség, a földrajzi helyzet és a ruszin nép érdekeinek nevében követelte, majd részletesen foglalkozott Kárpátalja történelmi és néprajzi helyzetével. Megindokolta, hogy ez a föld miért tartozhat egyedül Magyarországhoz, majd megemlékezett Lengyelország baráti támogatásáról és vázolta, hogy mit tesz és mit fog tenni Magyarország a ruszin nép érdekében.

Nagy tisztogatás a Hlinka-gárdában

Több vezetőt letartóztattak — Tiso Rómába utazik

Budapestről jelentik: Magyar politikai körökben igen élénk visszhangot keltett Jaross miniszter vasárnapi beszéde, amelyben — mint jelentettük — a szlovák-magyar viszony alakulásáról szólt. Hangoztatják magyar körökben, hogy a miniszter valóban a magyar nemzet véleményének adott kifejezést, amikor kijelentette, hogy a fölüenyeseje tudatában levő magyar nem-

zetet semmiféle felelőtlen kihívás nem fogja kikölkenteni nyugalma-ból, mert tudja, hogy a Hlinka-gárda nem azonos a szlovák nemzettel. A szlovákiai viszonyokat jól ismerő politikuskok hozzáfűzik még, hogy azok az eszközök, amelyeket az — úgy látszik mindinkább kisebbséggé zsugorodó — szlovák kormánypárti körök alkalmaznak immár nemcsak a magyar, hanem a szlovák nép sor-

földműveléssel foglalkozik és állandóan távol marad a nagyobb helyektől.

Ez az a körülmény, amely kissé visszariasztja a hazátlanokká vált nagy sereget, hogy San Domingóban letelepedjen. Hiába kínálnak még ekét és egyéb mezőgazdasági szerszámot is, a nyugatindiai szigetvilág vadonja nem olyan csábító hely még az emigránsok számára sem, hogy az az európai bizonyta-

lansággal felcseréljék. A sziget-köztársaság kormányja pedig százezer bevándorlót szeretne kapni, olyat, aki a töretlen földet termőtalajjává tenné. Ez azonban olyan kemény testi munkával jár, amelyet az európaiak nem igen szoktak meg. Ezért nincs nagy fogamatja San Domingó köztársaság kormányja felhívásának, hogy százezer bevándorlót szívesen lát a szigeten.

(X)

sát felelősséggel néző szlovák vezető egyéniségekkel szemben is, csupán arra jök, hogy minél nagyobb szakadék támadjon a szlovák nemzet tömegei, valamint mostani vezetői között.

A Havas-iroda pozsonyi jelentése szerint Mach Sándor, a Hlinka-gárda vezetője a gárdában tisztogatást rendelt el. Több vezetőt kizártak, néhányat pedig letartóztattak. Ugyancsak a Havas-iroda jelenti, hogy Tiso szlovák miniszterelnök május elsején Rómába utazik, ahol az olasz kormány tagjaival tárgyal.

A francia építésügyi miniszter Varsóban

Varsóból jelenti a Havas: De Monzie francia építésügyi miniszter Varsóba érkezett, ahol a lengyel kormány nevében Urlich közlekedésügyi miniszter ebédet rendezett a tiszteletére.

De Monzie Noe] varsói francia nagykövet jelenlétében kétszer tanácskozott Beck külügyminiszterrel. De Monzie tájékoztatta magát a lengyel felfogásról valamennyi időszerű európai kérdésre vonatkozólag.

A francia miniszter megbeszélést folytatott Kviatovszky lengyel pénzügyminiszterrel is.

Hír szerint De Monzie tárgyalásai arra irányulnak, hogy a lengyel-francia gazdasági kapcsolatokat megerősítse.

Görögország nem enged át területet

Athénből jelentik: Metaxasz görög miniszterelnök egy banketten beszédet mondott és kijelentette, hogy Görögország nyugalommal szemléli a körülötte zajló nemzetközi eseményeket és szilárd az eltökéltsége, hogy

területeiből senkinek nem enged át.

Görögország minden áldozatot meghoz azért, hogy megvédje területi épségét. A görög nép hisz a békében és ennek szellemében kíván dolgozni.

A miniszterelnök beszéde végén bejelentette, hogy az utóbbi három esztendőben kilencmillió drachmát fordítottak Görögország katonai megerősítésére.

AMERIKA SZÁMÁRA A LEGHELYESEBB, HA SAJÁT EREJÉRE TÁMASZKODIK ÉS TELJESEN FÜGGETLEN MARAD

Washingtonból jelentik: A szenátus pénzügyi bizottságában a semlegességi törvény vitája során Johnson tábornok kijelentette, hogyha Amerika, mint semleges nemzet valamely hadviselő államot gazdasági akciókkal megrendszabályoz, ezzel háborus cselekményt követ el. Amerika számára az egyedüli helyes út az, hogy saját erejére támaszkodjon és teljesen független maradjon. Johnson tábornok végül azt javasolta, hatalmazzák fel Rooseveltt elnököt, hogy háboru esetén veszélyövezeteket jelöljön ki az amerikai lakosság számára.

London a Roosevelt-terv elfogadását ajánlja Berlinnek

Anglia hajlandó az összes vitás kérdésekről tárgyalásokat kezdeni, a német csapatok nagyobb mérvű leszerelése és az angolelleses sajtóhadjárat beszüntetése ellenében

Londonból jelentik: A hétfői rendkívüli minisztertanács két és fél óra hosszat tartott. A Press Association és a legtöbb angol lap nyíltan bevallja, hogy a kormány a hadkötelezettség bizonyos formájának bevezetéséről tárgyal, a hadügyminiszter előterjesztése alapján. A kormány tagjai között — úgy látszik — az a felfogás alakult ki, hogy szükség van legalább az ifjabb korosztályok katonai kiképzésére. Szak körök véleménye szerint egyedül a 19 éves korosztály kiképzése több, mint 300.000 katonát adna az angol hadseregnek. Igaz ugyan, hogy Chamberlain miniszterelnök ígéretet tett arra nézve, hogy béke idején nem vezeték be az általános hadkötelezettséget, de a Times szerint a miniszterek utalnak arra, hogy a jelenlegi nemzetközi feszült állapot aligha tekinthető békének.

CHAMBERLAIN NEM OLVASSA A TIMEST

Londonból jelentik: Az alsóház hétfői ülésén Chamberlain miniszterelnök Attlee őrnagy kérdésére kijelentette, hogy mihielyt lehetséges, azonnal nyilatkozik a nemzetközi helyzetről. A nyilatkozat időpontja az angol kormány és más kormányok közötti megbeszélések előrehaladásától függ.

Az egyik képviselő azt kérdezte, igaz-e a Timesnek az az állítása, hogy az angol kormány elismeri az Abániaiában történeteket. Chamberlain miniszterelnök kijelentette, hogy a Timesnek ezt a cikkét nem olvasta.

GAFENCU LONDONI TÁRGYALÁSAI

A Londonban tartózkodó Gafencu román külügyminiszter hétfőn délelőtt kétórás tanácskozást tartott Halifax külügyminiszterrel és Sir Alexander Cadogan külügyi államtitkárral, valamint a külügyi hivatal több szakértőjével, délután pedig az alsóházban egy óra hosszat tanácskozott Chamberlainnal és Halifax lorddal. A Reuter-iroda jelentése szerint a megbeszélések kielégítő eredménnyel jártak, bár a gazdasági kérdéseket még nem érintették. Gafencu közölte az angol külügyminiszterrel varsói és berlini benyomásait. Az angol külügyi hivatalban hétfőn ebéd volt Gafencu tiszteletére. A román külügyminiszter Chamberlain miniszterelnök mellett foglalt helyet és az ebéd folyamán Churchillnek, Edennek és Attlee őrnagynak is bemutatották, akikkel néhány perces beszélgetést folytatott.

BERLIN ÉS WASHINGTON VISZONYA

Washingtonból jelentik: Hull külügyminiszter kijelentette, hogy az Egyesült Államok nem követik Nagybritannia példáját és az amerikai követ egyelőre nem utazik vissza Berlinbe. A Reuter-iroda értesülése szerint Roosevelt elnök e tekintetben nem hoz döntést mindaddig, amíg Hitler nem válaszol üzenetére. Washingtoni diplomáciai körökben azon a véleményen vannak, hogy Hitler — végleges válaszában megadása előtt — közvetítésre kéri fel Rooseveltet Németország gazdasági és gyarmati igényei tekintetében. Roosevelt elnöknek azonban nincs szándékában ily módon beavatkozni a nemzetközi ügyekbe. A Daily Express viszont úgy értesül, hogy Amerika és Németország között helyreáll a diplomáciai összeköttetés, ha Hitler kancellár pénteki beszéde békülékeny hangú lesz.

COULONDRE VISSZATÉR PÁRISBA

Párisból jelentik: Coulongre berlini francia nagykövet kedd este visszatért állomáshelyére. A nagykövet Csehország megszállása után utazott Párisba, hogy jelentést tegyen a helyzetről.

A FRANCIA-SZOVJET-LENGYEL-ROMÁN TÁRGYALÁSOK

Párisból jelentik: A Szovjet-Oroszországgal, illetve Lengyelországgal és Romániával folyó tárgyalások a Havas-iroda értesülése szerint kedvezően haladnak. Párisba érkezett hírek szerint Gafencu és Beck találkozója rendkívül szívélyes légkörben folyt le és Bukarest és Varsó között még sohasem volt oly szoros kapcsolat, mint most. A Törökországgal folytatott megbeszélések, amelyeknek biztonsági övezet felállítására volt a célja a Földközi-tenger keleti részén, befejezést nyertek. Párisban élénken tanulmányozzák a sziriai helyzetet és a francia kormány rövidesen állást foglal ebben a kérdésben is.

Moszkvai jelentés szerint Potemkin helyettes külügyi népbiztos Ankarába utazott. Utazásának célja ismeretlen.

EGYIPTOM MAGATARTÁSA

Kairóból jelenti a Reuter-iroda: A parlamentben kérdést intéztek Mahmud pasa miniszterelnökhöz, hogy milyen magatartást tanúsít Egyiptom a mai nemzetközi helyzetben. A miniszterelnök így válaszolt:

— Szövetségeseink, Nagybritannia több ízben biztosított ben-

nünket arról, hogy segítségünkre lesz szárazföldön, vizen és levegőben. Az egyiptomi kormány figyelemmel kíséri az eseményeket és állandóan kapcsolatban van szövetségeseivel, Nagybritanniával. Ugy érezzük, kötelességünk minden békeszerető nemzettel együtt a béke fentartására törekedni.

AZ ANGOL FLOTTAGYAKORLATOK

Londonból jelenti a Reuter-iroda: Hivatalosan közlik, hogy a földközi-tengeri flotta első tavaszi útját kedden kezdi meg. Ez alkalommal a flotta egységei Ciprus, Palesztina és Egyiptom kikötőit keresik fel. E látogatás után megkezdődnek a hajóhad gyakor-

latai a Földközi-tenger keleti részén. A hazai flottát Portlandban vonják össze április 28-án és 29-én a szokásos lögyakorlatok megtartása céljából.

CIANO MADRIDBA UTAZOTT

Római jelentés szerint Ciano gróf külügyminiszter hétfőn délután Madridba utazott.

GAFENCU PARISI UTJA

Párisból jelentik: A Jour értesülése szerint Gafencu román külügyminiszter szerdán este érkezik Párisba. A francia államférfiakkal való tanácskozása csütörtök délelőtt kezdődik és előreláthatóan pénteken is tart.

A francia-olasz kibékülésért

Londonból jelentik: A News Chronicle értesülése szerint az angol kormány közölte a francia kormánnyal, hogy Nagybritannia szívesen látná, ha Páris megbeszéléseket kezdene Rómával. Ez uttal nincs szó Olaszország területi követeléseiről, csupán kisebb jelentőségű kérdésekről, mint amilyen Dzsibuti és a szuezi csatorna kérdése.

A LENGYEL-ROMÁN SZÖVETSÉG KIMÉLYÍTÉSE

Párisból jelentik: Hétfőn ugyszólván megszakítás nélkül követték egymást a tanácskozások a francia külügyminisztériumban. Párisban úgy vélik, hogy ezen a héten diplomáciai téren döntő fontosságú események következnek és a folyamatban levő eszmecsere határozott eredményekhez fognak vezetni. A francia sajtó értesülése szerint az új biztonsági rendszer kiépité-

sének legközelebbi állomását a lengyel-román szövetség kimélyítése és a már fennálló szövetségi szerződés kiegészítése jelenti.

Az Oeuvre úgy tudja, hogy angol vezető körökben Gafencu külügyminiszter nem tett jó benyomást. Angol részről megállapították hogy a román külügyminiszter zavartan viselkedik — írja a lap — és magatartásából az tűnik ki, hogy Románia kettős játékot űhajt folytatni

Üzenet Berlinbe

Londonból jelentik: A Daily Telegraph, a Daily Mail és a Daily Express úgy értesül, hogy Henderson berlini nagykövet nagyfentosságú üzenetet vitt magával, amelyet lehetőleg Hitler kancellárnak személyesen vagy legalább Ribbentrop külügyminiszternek fog átadni. Az üzenet lényege a három angol lap szerint a következőkben foglalható össze:

1. Anglia száz százalékgig támogatja Roosevelt megnevezési tervét.
2. Anglia nyomatékosan ajánlja a német kormánynak a Roosevelt-féle terv elfogadását, mert a javaslat elutasítása tovább feszítené a nemzetközi helyzetet.
3. Kölesönös békülékenység esetén Anglia kész az összes vitás kérdéseknek békés úton, tehát tárgyalások útján való elintézéséhez hozzájárulni, beleértve a nyersanyagforrásokat és a nemzetközi piacok elosztásának kérdését is.
4. Angol felfogás szerint a békülékenység jelének volna tekinthető a német csapatok és hadihajók visszahívása, az angolelleses német sajtóhadjárat beszüntetése és nagyobb mérvű leszerelés.
5. Mindezeknek a javaslatoknak visszautasítása esetén Anglia kénytelen lesz bevezetni az általános védkötelezettséget.

FRANCIAORSZÁG MEG NEM ISMERTE EL CSEHSZLOVÁKIA BEKEBELEZÉSÉT

Párisból jelentik: A francia sajtó diplomáciai szempontból nagy jelentőséget tulajdonít annak a ténynek, hogy a francia és angol nagykövet pontosan egyidőben tért vissza Berlinbe. A francia lapok szerint Páris és London kormányai kifejezésre kívánják juttatni, hogy a jobb európai jövő felépítésén akarnak dolgozni. A Pétit Parisien szerint a francia nagykövet visszatérése nem jelenti azt hogy Fran-

ciaország hajlandó elismerni Csehország bekebelezését.

A Jour szerint az angol nagykövet utasítást kapott, hogy az angol-orosz tárgyalásokról bizonyos felvilágosításokat nyújtson Németországnak. Londonban ugyanis úgy tudják, hogy Hitler kancellár pénteki beszédében erőteljes mértékben állást foglal az angol-orosz tárgyalásokkal szemben és közölni fogja, hogy az angol-orosz szövetségi szerződés megkötését Németország olyan ellenséges ténynek tekintené, amely azonnali megtorló rendszabályokat tenne jogosulttá

A magyar parlament együttes bizottsága ma tárgyalja a zsidójavaslatot

Budapestről jelentik: A felsőház egyesített bizottsága hétfőn délután Török Géza elnökletével ülést tartott. Az ülésen megválasztották annak a bizottságnak elnökét, előadóját és tagjait, amelyet a felsőház az országgyűlés két háza közt a zsidójavaslat módosításával kapcsolatban felmerült ellentét kiegyenlítésére küldött ki. A bizottság elnökévé Török

Géza, helyettes elnökévé Fabinyi Tihamért, előadójává pedig Bethlen Pál grófot választották meg. A választás után vita indult meg, amelynek során Glattfelder Gyula megyéspüspök, Ravasz László református püspök és Wekerle Sándor szólaltak fel. A két Ház együttes bizottsága szerdán délelőtt 10 órakor tart ülést.

Németország Spanyolországot is gazdasági érdekkörébe vonzza

Berlinből jelenti a Havas-iroda: A Südst nevéű német hetilap nagy cikket írt arról, hogy Németország csakhamar teljesen gazdasági érdekkörébe vonja Spanyolországot is, miként azt Romániaival tette. A német és spanyol kormány között szerződés készül, amely jogot ad arra, hogy Németország kihasználja Spanyolország bányászati kincseit.

Spanyolország nem akarja elfoglalni Tangert

A spanyol külügyminiszter rosszindulatának minősíti a külföldi sajtónak erre vonatkozó híreit

Burgosból jelenti a Havas: A külügyminisztérium Tanger kérdésében a következő közleményt adta ki:

»A külföldi sajtó újra azt írja, hogy Spanyolország meg akarja támadni a tangeri nemzetközi zónát, hogy azt elfoglalja. Ezek a hírek teljesen hamisak és az a céljuk, hogy a jelenlegi nemzetközi feszültséget még inkább fokozzák.«

Lisszaboni jelentés szerint a portugál kormány újra engedélyezte a Spanyolország és Portugália közti telefonbeszélgetést. Ugyanis a két ország között a spanyol polgárháború kitörése óta szünetelt a távbeszélőösszeköttetés.

Kopenhágai jelentés szerint a dán kormány Beck volt madridi dán követet küldi Burgosba, hogy Dániát képviselje Franco kormányánál.

A szovjet azt kívánja, hogy a nyugati hatalmak szavatolják távolkeleti határait

Isztambulból jelentik: Török politikai körökben Potemkin helyettes külügyi népbiztos váratlan ankarai látogatása kinos meglepetést keltett. A látogatást kapcsolatba hozzák azzal az európai sajtóban megjelent hírrel, hogy Törökország az angol-francia csoporthoz való csatlakozását Moszkva csatlakozásától tette függővé. Más feltevés szerint Potemkin útja London kezdeményezésére történt. Moszkva — írja a Stefani-iroda isztambuli levelezője — Ankarával fennálló jóviszonyát ki-

használva, most nyomást akar gyakorolni Törökországra, hogy mielőbb rávegye a tekintélyállamok ellen irányuló szövetséghez való csatlakozásra.

Londoni jelentés szerint a Daily Express feltűnő megjegyzést fűz az angol-szovjet tárgyalások elhúzódásához. A lap szerint a tárgyalások azért nem fejeződtek még be, mert a szovjet ragaszkodik hozzá, hogy a nyugati hatalmak távolkeleti határait is biztosítsák.

Módosítják a francia sajtótörvényt

Párisból jelenti az Avala: A francia hivatalos lap közli azt a kormány-endeletet, amellyel

megváltoztatják az eddigi sajtótörvényt.

A változtatás szerint a jövőben 50

franktól 10.000 frankig terjedhető pénzbüntetésre ítélik mindazokat, akik faji, vagy felekezeti alapon viszályt akarnak előidézni francia állampolgárok között, illetőleg akik ilyen alapon rágalmaznak azzal a céllal, hogy gyűlöletet szítsanak.

Hírek a szubotici vasútigazgatóság elköltözéséről

Illetékes tényezők szerint a főszámvevőség és a bevétel ellenőrző hivatal kerül Szuboticába

Evek óta szó van arról, hogy a szubotici vasútigazgatóságot Beográdba helyezik át. A vasútigazgatóság elhelyezésének kérdése már több ízben egészen komoly stádiumba jutott, de a város vezetőségének eddig még minden esetben sikerült megakadályoznia, hogy Szubotica ismét ilyen hatalmas intézménnyel szegényedjék, ami súlyos csapást jelentene a város egész gazdasági életére. A vasútigazgatóságnak ugyanis közel nyolcszáz alkalmazottja van, legtöbbször családos ember, tehát több ezer fogyasztóval szegényedne a város.

A legutóbbi napokban ismét határozott formában terjedt el Szuboticán az a hír, hogy

a vasútigazgatóságot május hónapban Beográdba helyezik.

Több tisztviselő már fel is mondta a lakásbérletét és a hivatalokban is készülődések folynak a költözködésekre. A hírek szerint a vasútigazgatóság Beográdba kerülne a vasúti főszámvevőség és a Bevételellenőrző Hivatal palotájába,

ezt az intézményt pedig Szubotica-ra helyezik

A Főszámvevőségnek és az Ellenőrző Hivatalnak állítólag ötszáz alkalmazottja van, ami némi kárpótlást jelentene Szuboticának a vasútigazgatóság elvesztéséért.

A Reggeli Újság munkatársa kedden délelőtt felkereste a szubotici vasu-

igazgatóság egyik vezető tisztviselőjét és kérdést intézett hozzá, hogy megfelelnek-e a valóságnak az intézmény áthelyezéséről elterjedt hírek. Kérdéseinkre azt a választ kaptuk, hogy

a vasútigazgatóság elhelyezése még nem befejezett tény, előkészületek még nem tettek a költözködéskészítésre és a hivatalokban épp úgy folyik a munka, mint eddig.

Kétségtelen, hogy a vasútigazgatóság elhelyezéséről tárgyalások folynak, sőt Velicki Alekszandár igazgató jelenleg éppen Beográdban tartózkodik és személyesen folytat tárgyalásokat illetékes tényezőkkel erről a kérdésről. Velicki vasútigazgató visszatérését szerdára várják.

A vasútigazgatóság tisztviselő karában szintén nagy a bizonytalanság. Tényleg igen sokan felmondták lakásaikat és megtették az előkészületeket a költözködéskészítésre, nehogy az áthelyezés váratlanul érje őket. Informátorunk szerint a Szubotica-ra helyezendő Főszámvevőség és Bevételellenőrző hivatal személyzetének a száma nem sokkal kisebb a vasútigazgatóságénál, amelynek néhány mellékintézménye továbbra is Szuboticán marad.

Mint értesülünk, Szubotica város vezetője, valamint Jurics Márkó és Lurgulov Radivoj nemzetgyűlési képviselő máris lépéseket tettek Beográdban, hogy a vasútigazgatóság elhelyezését megátolják.

Hitler pénteken délben beszél a birodalmi gyűlésen

Nemzetközi politikai körökben igen nagy érdeklődés előzi meg Hitler kancellár pénteki beszédét, amelyben Rooseveltnél felhívására ad választ. Hitler péntek délben 12 órakor mondja el beszédét a német birodalmi gyűlésen. A beszédet valamennyi német rádióállomás közvetíti. A német birodalom valamennyi üzemében péntek déli 12 órától egy óra 30 percig szünetel a munka. Az üzletek szintén zárva lesznek.

Kopenhágai jelentés szerint a dán kormány hivatalos nyilatkozatot adott ki, amelyben közli, hogy Németország a következő kérdést intézte hozzá: befolyásolta-e Dánia Rooseveltet Olaszországnak és Németországnak szóló ismeretes üzenete tekintetében és fenyegetve érzi-e magát Németország részéről. A dán kormány hivatalos nyilatkozata hangoztatja, hogy Dánia mindkét kérdésre nemmel válaszolt.

Újra megfélemlítési hullám önti el Palesztinát

Jeruzsálemből jelenti a Havas: Hétfőn Palesztinában három merénylet történt. Banditák megölték egy tizenhat éves leányt.

Agyonlőtték két rendőrt, akik a haifai vasútállomást őrizték.

Palesztinában ismét megélenkül az arabok megfélemlítő tevékenysége. Az arab forradalmi bizottság kiáltványt adott ki, amelyben bejelentette, hogy

a felkelést folytatja. A kiáltványt az arabok Abu Bekir nevére írta alá.

Egy noviszádi városi szolga elmulattja a más részére felvett pénzt

Rumenkán fogták el, miután hatezer dinárt elvitte

A noviszádi városi pénztár szombat délután fizette ki a városi nyugdíjasok elmaradt nyugdíját. Többek között 11.000 dinár járt Gubás Miroszláv nyugalmazott városi adóhivatalnoknak is.

Sem Gubás Miroszláv, sem a felesége nem mehetett el a pénzéért, ezért

megkérték Krsztics Ilija városi szolgát, akit régóta ismertek, hogy a pénzt vegye fel a részükre.

A nyugtát átadták a szolgának. Krsztics a pénzt fel is vette, azonban a nagy összeg megszédítette és

nem vitte el Gubáséknak, hanem több barátjával együtt elment mulatni.

Végig'umolta Noviszád valamennyi éjjeli mulatóhelyét. Utána elment Rumenkára és ott folytatta a mulatást.

Gubásék sokáig várták a szolgát, majd amikor nem jelentkezett, érdeklődtek a városházán, hogy megkapta-e a pénzt. Amikor megdadták, hogy a pénzt fevette, feljelentést tettek ellene a rendőrségen.

A rendőrség Krszticsét tegnap Rumenkán letartóztatta. Megállapították, hogy

a felvett 11.000 dinárból mintegy hatezer dinárt elmulatott.

Őrizetbe vettek több kávéházi énekesnőt is, akik vele együtt mulattak.

HALLÓ!

A spanyol vizekre indult német flotta április 27-től május 1-ig Cadix, Malaga, Ceuta és Tanger kikötőket fogja meglátogatni. Május 1-től 10-ig Aroza öblében horgonyoznak a német hadihajók, utána pedig Lisszabonba látogatnak el.

A bukaresti törvényszék tegnap ítélkezett annak a nagyszabású csempészési ügynek a vádlottai felett, aki a román főváros előkelőségei közül került ki. A vádlottak közül Xenii Konstantin ügyvédet és feleségét hat-hat havi fegyházra, Garlesteanu bankárt és Zahareanut két-két évi börtönrre és egyenként egy millió lej pénzbüntetésre, ítéltek. Négy más vádlottat, akik külföldre szöktek, távollétükben ítéltek el egyenként három és fél évi fegyházra és egy millió lej pénzbüntetésre. A csempészbanda tagjai nagymennyiségű aranyat juttattak külföldre.

A francia statisztikai hivatal kimutatása szerint Franciaország területén az 1938-ban születettek száma kevesebb volt, mint az 1937-ben születetteké. Mig 1937-ben 618.000 gyermek született, addig 1938-ban az újszülöttek száma mindössze 612.138 volt.

Von Neurath a cseh-morva protektor tegnap délelőtt érkezett vissza Berlinből Prágába, dr. Hácha elnök pedig délután.

V. Gusztáv svéd király, aki hosszabb időt a francia Rivierán töltött, Párisból Stokholmba utazott.

Az amerikai képviselőház elfogadta az 1939 július 1-től érvényes fegyverkezési törvényjavaslatot. — Most már csak a szenátusnak kell elfogadni. A javaslat szerint további fegyverkezésre 508.5 millió dollárt fordítanak.

Cordell Hull amerikai külügyminiszter közölte az újságírókkal, hogy Kenedy az Egyesült Államok londoni nagykövete tárgyalásokat kezdett a londoni kormánnyal amerikai gyapotnak és buzának angol nyersanyagokra való becserélésére, amely nyersanyagok Amerikai felfegyverkezéséhez szükségesek. Hull kijelentette, hogy a megbeszéléseket a fenn álló kereskedelmi egyezmény szellemében folytatják.

A romániai Ismaile közelében a Dunán felfordult egy bárka, amelynek tizenhat utasa volt. Az utasok közül hatan a vízbe fulltak.

A moszkvai vészbiroság tegnap hozott ítéletet azok felett, akiket azal vádlottak, hogy idegen államok kémiszervezeteinek szolgálatában állottak és ellenforradalmi kémkedést fejtettek ki. A vádlottakat 8—10 évi száműzésre ítélték. A száműzötteket Mongóliába szállítják. Az ítélet szerint a vádlottak az államot szabotálták és összeesküvést szöttek a szovjetrendszer ellen. Az elítéltek között sok buddhista lelkész is van.

Bolivia köztársasági elnöke kiáltványt intézett országá népéhez, hogy a képviselőházat és szenátust feloszlatta és a saját kezébe veszi a felelős vezetést. Az új rezsim — mondja a kiáltvány — politikai, pénzügyi és szociális diktatúrából áll, amely azonban távollartja magát minden jobboldali vagy baloldali irányzattól és egyedüli célja az ország javának előmozdítása. Az elnök kiáltványa nyomán az eddigi kormány beadta lemondását.

Geraldine volt királyné magyar titkárnöje Budapesten elmondja a tiranai menekülés történetét

(Budapest, április.) Most érkezett haza Larisszából az albán események első hiteles szemtanúja,

Geraldine volt királyné magyar titkárnöje.

A vékony, kreol, nagyon fiatal grófkisasszony nyár óta volt lent a királyi párnál.

— Gyönyörű volt a nyár a tengerparton, Durrazó mellett — meséli. — Nem is a tengerparton laktunk, hanem

bent a tengerben, cölöpökre épített bungalókban.

Egész nap fürdőruhában mindannyian. Geraldine királyné remek uszó, naponta mélyen kiuszott a tengerbe...

— Sokat volt vele együtt?

— Leginkább egyedül szerettem lenni a király a királynéval — mondja a grófnő. — Később, Tiránában más volt az élet. Nagyon szép volt a tiranai palota, teljesen modernül berendezve, csak a márványterem volt keleties. A királyné itt már nagyon el volt foglalva, délelőtt albánul tanult, kitűnő eredménnyel. Én a magam részéről bizony csak annyit tudok, hogy: und nutz marrvesh! — nem értem: És ezt: Fa amineris! Köszönöm.

— Érintkeztek az odaváló előkelőségekkel?

— A diplomata-feleségekkel, természetesen. Azonkívül: a hegyekből a törzsek vezetői ünnepek alkalmával lejöttek, színpompás nemzeti viseleteikben. Viszont kár lenne őket operettfiguráknak képzelnünk. Mert

urak, a szó ősi értelmében tetőtől talpig

és a mai generáció már többnyire külföldön is nevelődött. A nőkkel bajosabb érintkezni, mert nemigen tudnak nyelveket. Még csak nemrég vetették le a fátylat.

Azt tudja ugye, hogy feloszlatták a háremeket?

— Tudom, de hogyan?

— Egyszerűen

mindenkinek el kellett bocsátani az időrendben első feleségén kívül a többieket.

— És mi lett ezzel a rengeteg nővel?

— Bizony nem tudom. Geraldine királyné a szőnyegszövő ipar fellendítésével akarta őket foglalkoztatni. Gyönyörű szőnyegeket tudnak szőni, egészen más mintájukat, mint bárhol a világon!

— Hogy fogadta a királyné a hírt, hogy el kell hagynia a trónt?

— Nem tudom. Az ilyesmit közről sohse tudja az ember. Ezt majd megírja az, aki száz év múlva történelmi darabot csinál a témából. Mi csak azt tudjuk, hogy éjjel fékettőkor csomagolni kellett, gyorsan, gyorsan, hogy napfélkelté előtt mehessünk. Én csomagoltam a gyerekholmit. Az az édes kicsi fiu negyvennyolcórás volt akkor — meg se muhkant. Aludt. A királynét felöltötték.

— Hogyan? Vajjon mit visel egy királyné, ha menekül?

— A haját lekötöttük fátyollal. A király bundáját adtuk rá, mert

az melegebb volt az övéinél. Aztán két matracot fektettünk a királyné autójába és megpróbáltuk félig-meddig kényelmesen elhelyezni. Őt csak az izgatta, hogy a kislát másikkal kellett vinni. Aztán jött az ut. Hegyen-völgyön át.

Az egyik teherautó, amin többek közt az én holmim is rajta volt, el is tűnt.

Valószínűleg szakadékba esett. A görög határon oivadt a hó a hegyeken. Az autók csak bukácsolva utdtak haladni. Florinában meg kellett állni, hogy a királyné táplálja a kislát.

— Hát maga táplálja?

— Igen. Gyönyörű a gyerek! Szőke, kékszemű, három kiló 30 deka volt, mikor született és 50 centi.

— Florinában — folyik tovább az elbeszélés —

csak sajtót és kenyeret tudtunk szerezni,

azon élt két napig Geraldine királyné. Végre a nőrsz meg én, ott a hotelszoba kályháján süttöttünk egy szelet hust. Istenem, az a hotelszoba! A kályhacsővel a falon. A rozoga rézágyaival. A királyné csak mosolygott és vigasztalta az urát.

A sógornői (mind a hat) sirtak és vigasztalták. Persze, ha egy percre egyedül maradt, Geraldine is sirt, siratta hazáját, melyet épp úgy szeretett, mint a sajátját.

F. A.

Ahol senki sem hajlandó előljáró lenni

Párisból jelentik: Uglátszik, vannak még helyek a világon ahol az emberek nem törődnek a politikával és egészen különösképpen nem igyekeznek közéleti karriert sem csinálni. Franciaországban fedezett fel egy ilyen nevezetes helyet egy újságíró. Igaz, hogy nem nagy helységről van szó, mindössze egy kis községről: Franciaország északi részén, de ennek a falunak az esete mégis figyelemreméltó, mert lakosai mintha összebeszéltek volna,

egyik sem akarta elvállalni az előljárói tisztséget.

A kis falu, amelynek szokatlan esetről a Paris-soir beszámol Bourthes község és Északfranciaországban fekszik.

A falu előljárója legutóbb meghalt és ezért új előljárót kellett választani. A falunak kétszázhuszonhét választópolgára van, ezek közül azonban csak körülbelül száz adta le szavazatát az első választási menetben.

A lakosság nem állapodott meg egy jelöltben, mert senki sem akart, aki elvállalja volna a hivatalos jelöltséget. Ezért azután mindenki arra szavazott akire éppen akart és így a száz szavazat számos jelölt között oszlott meg. A »legesélyesebb« jelöltre mindössze tízenegyz szavazatot esett, de viszont ez a jelölt kapta a legtöbb szavazatot. A többi jelöltre még ennyi szavazatot sem jutott.

A választást tehát meg kellett ismételnünk és most már a falu lakossága belátta, hogy komolyan kell vennie a választást, ha nyugvópontra akarja juttatni ezt a kérdést.

Csak hogy előbb jelöltet kellett találni,

aki iránt a választók többsége bizalommal viseltetik. Miután politikai szenvedélyek nem befolyásolták a választókat, könnyen megegyeztek volna egy jelölt személyében, viszont mégis újabb akadályok tornyosultak a választás lefolytatása elé, mert nem akadt olyan polgár, aki elvállalja volna a jelöltséget.

A falu egyik polgára sem akart a közéleti porondjára lépni. A mezőőr vállalkozott arra, hogy mégis szerez hivatalos jelöltséget. Sorra járta a falu gazdáit és könyörgött nekik hogy vállalják el a jelöltséget az előljárói tisztségre.

A válasz azonban minden esetben elutasító volt.

Végül a mezőőr talált egy falusi polgárt, Samuel Merlot földműves személyében, aki hosszas rábeszélésre hajlandó volt elvállalni a jelöltséget. Merlot földműves hangsúlyozta, hogy kizárólag polgártársai érdekében vállalkozik erre a hálátlan feladatra, hogy a falu nyugalma ne zavarja továbbra is ez a kényes probléma.

A második választásnál így Samuel Merlot földműves mint

a falu többségének hivatalos jelöltje szerepelt.

A második választásban való részvételre nagy propagandát csináltak, hogy minél több választó jelenjen meg az urnák előtt.

A választáson a 227 választópolgár közül 154 adta le szavazatát. A 154 szavazat közül 112 esett Samuel Merlot földművesre, akít tehát a túlnyomó többség előljárónak választott meg.

Bourthes község lakói valószínűleg nemcsak Franciaországban, hanem az egész világon egyedül állanak a közügyek iránt tanúsított közömbösségükkel. De a legkülönösebb az, hogy a falu lakosait nem hevíti közéleti ambíció és

egyik sem tör közülük vezetésrepre.

A falu egyszerű lakosai boldogan vették tudomásul, hogy egyik polgártársuk meghozta azt az áldozatot, hogy elvállalja a hivatalos jelöltséget és a falu előljárójává választassa magát.

Gyilkosság miatt összeesen harminc évre ítélték két bezsániai testvér

A mitrovicai törvényszék most tárgyalta Risz Fülöp és Risz Frigyes bezsániai borbély gyilkossági ügyét. A két testvér ellen az volt a vád, hogy ez év január 23-án késekkel megölték Macura Jován földművest. A két vádlott beismerő vallomást tett. Elmondták, hogy Macura Jován kötekedő természetű volt, velük is sokszor veszekedett és egy ilyen veszekedés alkalmával erős felindulásukban szurkálták össze. A bíróság úgy találta, hogy mindketten készültek a gyilkosságra és Risz Frigyes 20 évi, Risz Fülöpöt pedig 10 évi fegyházra ítélte.

Az érettségizett mezőőr szórakozásai...

Gyújtóbombákat szerkesztett és tűzvést okozott, hogy beteges szenvedélyét kielégítse

A törvényszék elmeorvosi megfigyelése utalta

Szokatlanul érdekes bűnügyet tárgyalt most a pancsevoi törvényszék. A vádlottak padján

Márics Tihamér martonosi születésű mezőőrült gyújtogatás vádjával.

Márics annak ellenére, hogy mezőőr, érettségizett ember, azonban

tudását beteges gyújtogatási szenvedélye kielégítése céljából tűzvész okozására használta fel.

Márics ugyanis elmés módon

gyújtóbombákat szerkesztett és azokkal két egymásután következő éjszaka, munkaadója, Milorádovics Milorád nagybirtokos tanyáján felgyújtott egy-egy hatalmas szalmakazlat.

A bombákat salétrom és kénsav segítségével készítette. A bombát elhelyezte a szalmakazal mellett, majd kanócot vezetett a bombáig, a kanócot meggyújtotta és

messziről nagy élvezettel nézte, amint a bomba felrobban és lángba borítja az egész szalmakazlat.

Márics tovább is folytatni akarta a gyújtogatást, azonban a második tűzvész után már gyanakodtak reá. A csendőrök átkutatták lakását és a kályhasöben megtaláltak egy bombát.

Időközben Márics a majorságban lévő harmadik nagy szalmakazalban is elhelyezett egy gyújtóbombát, de ezt is megtalálták, mielőtt még kárt tehetett volna.

A tárgyaláson Márics Tihamér beismerte, hogy a gyújtogatásokat ő követte el. Eleinte arról beszélt, hogy Milorádovicson bosszút akart állni, mert az ő apja is oka volt családjának anyagi romlásának, de később elmondta, hogy a gyújtogatás igazi rugója az, hogy

rajong a tűzvésekért és részére rendkívül élvezetes látvány az, amikor az emberek fejvesztetten kapkodnak és nem bírják megakadályozni a lángok terjedését.

Kihallgatása során elmondta, hogy nagyjelentőségű találmányai vannak

és erről tudományos színezetű fejtegetésbe kezdett. Az elnök ekkor már látta, hogy eszelős emberrel van dolga és

magához kéretett két orvosszakértőt, hogy a vádlottat figyeljék meg.

A vádlott további kihallgatása során kiderült, hogy egész sor lelki gátlásban szenved. Állítása szerint azért nem ment értelmiségi pályára, hanem mezőőrnek szegődött el, mert trahomában szenved. Elmondta azt is, hogy

évekkel ezelőtt nem akarta átvenni bátyjától nyolc hold földet kitevő atyai örökségét, hanem inkább nélkülözött.

A bíróság Máricsot elmeorvosi felügyeletbe utalta megfigyelésre.

s már-már nevetségessé tette magát hasonló társadalmi osztályu emberek előtt mert senki sem akarta megérteni, hogy egy modern nő így rettegjen az autótól...

— Lessan elidegenedtem egymástól és bevallom — miután szenvedélyes autós vagyok —, más ismerős társaságban hűlgyeket vittem kirándulásaimra ezzel azonban nem követtem el bűnt — védekezett a férj

MIYEN LEGYEN EGY NŐ 1939-BEN?

A párisi válóperi törvényszék, ahová felebbezés folytán került ez a szokatlan ügy —

a férjnek adott igazat.

Megállapította a bíróság, hogy abban a társadalmi körben, amelyben Monnier él, egy asszony nem hanyagol-

hatja el a külsejét. 1939-ben egy gazdag és társasági életet élő nő számára valóságga!

kötelező hogy jól öltözzön.

ne tegye lehetetlenné férje társasági életét morózus magaviseletével, indokolatlan feltékenykedésével és embergyűlöletével

Maga az a tény — mondotta a bíróság —, hogy Monnier a szomszéd birtokon élő s felesége által is ismert hölgyeket vitte autózni, még nem utközik a jó erkölcsökhöz s ebből nem is lehet messzemenő következtetéseket levonni. Nyilvánvaló, ha felesége nem irtózott volna ilyen betegesen az autótól, vele ment volna kirándulni. A bíróság ilyen alapon nem látott okot a házasság felbontására s bár Monnier már elköltözött férje birtokáról és kénytelen volt, még mindig nem — elvált asszony.

Ismét a vasutasok - A sértett fizet - Van, aki hallja, van, aki nem

Tárgyalások a noviszádi járásbírószágon

Lapunk multheti számában beszámoltunk arról a botrányról, amely a petrovác-glossáni pályaudvaron történt a múlt év november 5-én, amikor az egyik tisztviselő arcüritette az állomásfőnököt, mire az az utasok szemeláttára megköztöztette a megárol megfélekedezett forgalmistát.

A noviszádi járásbírószágon Tomics büntetőjársbíró elé ismét vasutasok járultak tegnap, ezuttal noviszádiak. Danilovics Radován vasúti tisztviselőt azzal vádolja Marinkovics Szingyelija asszony, hogy Jelezin Szlávkó vasutas előtt megrágalmazta és becsületében súlyosan megsértette.

A tárgyalás folyamán több viharos jelenet játszódik le, különösen a szembesítések alkalmával. Mivel a tanúk egyenlő részben tettek mentő és terhelő vallomásokat, Tomics bíró új tanúkihallgatások végett a tárgyalást május 9-re elnapolta.

Ugyancsak tegnap délelőtt tárgyalta Tomics büntetőbíró Vida Mária kulpini asszony becsületsértésének ügyét. A vádirat szerint a vádlott egy alkalommal, amikor Kosztics Vása levélhordó egy átvételi nyugtát vitt hozzá aláírás végett, kijelentette, hogy akárkinek nem írja alá. A tárgyaláson több tanút hallgattak ki, majd ítéletet hirdettek és Vida Máriát bizonyítékok hiányában felmentették a vád és következményei alól. A perköltségek viselésére a sértett postamesterőt kötelezték.

Koch Péter rumenkai gazdálkodó rágalmazás címén indított pert Sajti János rumenkai földműves ellen. A vádirat szerint Koch és Sajti kerékpáron indultak haza Kiszácsról, utközben betértek az egyik vendéglőbe, ahol inni kezdtek. Kochnak egyszerre eszébe jutott, hogy a kerékpárját ellophatja valaki, mire megkérte a vendéglősnőt, tolja be a kerékpárt a vendéglőbe. Sajti erre — Koch szerint — a sértettet nevezte tolvajnak és csúnyán szidta nemzetiségét.

A tárgyaláson a vádlott kijelenti, hogy nem érzi magát bűnösnek, mert nem szolt Kochnak semmit. Koch és Varga Kálmán nem is tartózkodtak abban a szobában, amelyben ő ivott Bancsi Mártonnal és Jélics Milánnal, Varga kijelentette ta-

nuvallomásában, hogy hallotta az inkriminált kijelentéseket. Ez kissé hihetetlen, mert nagyothallása miatt még a katonaságtól is kiszuperálták. Ezzel szemben Bancsi és Jélics határozottan vallják, akár meg is esküsznek, hogy Sajti, amikor Koch a kerékpárjáért küldött, csak azt mondta, jobb is így, mert eddig őt gyanúsították kerékpártolvajlással és csak most tudták meg, hogy ki az igazi tolvaj.

A bíróság a perbeszéd elhangzása után Sajtit büncselekmény hiányában felmentette. Sajti nagy séhájjal mondta: Hála Istennek! Ma van 30. születésnapom, már fejem, hogy nagyon emlékezetessé teszi majd számomra Koch. Tanuival elvonult, egyenesen a legelső italmérésbe, megünnepelni a jól indult születésnapot. Koch határozott rosszallással csóválja a fejét. Nem érti, hogy a rágalmat Varga a szomszédszobából is hallotta, a másik két tanu pedig közelről se, vagy ha hallotta, másként hallotta. Inkább ne hallotta volna!...

Hajóösszeütközés a szusáki öbölben

Egy jugoszláv motoros elsüllyedt

Szusákról jelentik: A szusáki tengeröbölben összeütközött két motoros. Az egyik a »Maria delle grazia« nevű olasz, a másik pedig a »Maria K.« nevű jugoszláv gőzös volt. Az olasz gőzös fával megakadtan kifelé tartott az öbölből, amikor vele szemben az öbölbe fordult a jugoszláv motoros. Az összeütközés elkerülhetetlen volt.

Az olasz gőzös oldalba találta a jugoszláv hajót, amely léket kapott és egy óra alatt elsüllyedt.

A hajó hat főnyi személyzete mentőcsónakon elhagyta a süllyedő gőzöst.

Az olasz hajó kapitánya visszairányította a hajót a kikötőbe és ott megejtették a vizsgálatot. A felelősség kérdését még nem tisztázták.

Az elsüllyedt motorgőzöst hamarosan kiemelik a tengerből, mert akadélya a közlekedést.

Szabad-e egy gazdag asszonynak gyűlölni az autót?

Párisból jelentik: Mulatságos válóper került felsőbb fokozatra a francia törvényszék elé. A peres felek: Jean Monnier földbirtokos és felesége, egészen különleges vádakokat emeltek egymás ellen, mondván, hogy

együttélésük lehetetlen...

Az előkelő és gazdag pár nyolcévi házasság után állott állítólagos sérelmeivel a bíróság elé. Magát a válókeresetet a földbirtokos felesége adta be. A fiatalasszony előadta keresetében, hogy harmonikus házasságuk tulajdonképpen — az autón borult fel.

AZ »AUTÓ ÖRÜLTJE«

Férje valóságos örültje az autónak, minden szabad idejét autókirándulásokkal tölti s ennek ellenére —

nem tartozik a legjobb vezetők közé.

Két évvel ezelőtt egy autókirándulás során súlyos szerencsétlenség érte s akkor maga Monnier felesége csak a véletlen szerencse következtében menekült meg Monnierre ezen az eseten ekulva, megfogadta hogy többé nem megy férjével autókirándulásra s csak a legzöküdegebb utat teszi meg férje kocsiján.

Monnier azonban nem volt hajlandó lemondani ezután sem autószenvedélyéről. Ellenben — mint kiderült —

feleségét más hölgyek társaságával pótolta. Egy ízben azután az asszony

ruzsát, máskor egy finom női zseb-kendőt talált az autóban.

Férje kijelentette: nagyon sajnálja, de ő nem szeret magányosan autózni. Ha nem jön a felesége, kénytelen más hölgyeket magával vinni.

Igy indult meg a válóper. A férj azonban már az első tárgyaláson támadásba ment át. Elmondotta, hogy felesége lehetetlenül viselkedik. Emberkerülő és morózus nő, akivel mai férfi nem is élhet együtt.

Az asszony ugyanis — Monnier előadása szerint —

nemcsak az autót, de a ruzsát, a pudert és az elegáns öltözködést is gyűlölte.

Bár anyagi körülményeik lehetővé tették s társadalmi állása egyenesen kötelezte arra, hogy elegánsan öltözködjön különös gondot fordítson külsejére, — ő a legolcsóbb és leglehetősebb ruhákban járt birtokukon, de ha Párisba mentek, akkor sem volt hajlandó más toalettetek öltetni.

— Csak természetes, hogy ilyen körülmények között elidegenedtem feleségemtől — folytatta a férj —, aki ezenkívül

még az autót sem volt hajlandó igénybe venni

HIREK

NAGYRÉSzt DERÜLT, SZÉP IDŐ

Jugoszlávia nyugati részein és a tenger melléken kiderült, az ország közepén és délen részben felhős, a moravai és vardari bánóságokban felhős idő volt, Boszniában és a drávai bánóság egyes részein éjjeli fagygal. A legalacsonyabb hőmérséklet Mariborban —1 fok, a legmagasabb Szplitben 20 fok volt.

Időjárás: Nagyrészt derült és szép idő várható. Az éjjelek hűvöseksé lesznek.

— **Dr. Radivojević bán Beogradban.** Dr. Radivojević Jován dunai bán tegnap, kedden reggel hivatalos ügyben Beogradba utazott.

— **Bicskával támadta meg az apa leánya bántalmazóját.** Petrovgradról jelentik: Géczy Ádám beloblatói legény felelősségre vonta az uccán Farkas Mária 17 éves leányt, hogy miért terjeszt róla rágalmozó híreket. A legény és a lány között a szóváltás egyre hevesebbé vált, végül is Géczy arcultotta Farkas Máriát. A leány sikoltozni kezdett, a segítségkéréseket meghallotta apja, aki késsel a kezében kirohant az uccára és hasbaszurta Géczyt. A legényt súlyos sérülésekkel a petrovgrádi kórházba szállították, Farkast letartóztatták.

— **Egyesületbe tömörülnek a noviszádi autósok, motorosok és kerékpárosok.** A noviszádi Lloyd kávéház különtermében ma, szerdán este fél 9 órai kezdettel tartja alakuló gyűlést a Thouring Klub noviszádi fiókja. Az egyesület magában foglalja valamennyvi gépjármű tulajdonosát, tehát az autósokat, motorosokat, kerékpárosokat. Az egyesület jogosult a járművek nemzetközi utlevelének kiadására, versenyek rendezésére, stb. A ma esti alakuló ülésre minden érdeklődőt szívesen látnak.

— **Tűz Temerinben.** Bodó János temerini gazdálkodó háza kiégett és leégett. Bodó és a felesége a piacon voltak a tűz idején, de valószínűnek tartják, hogy a tüzet gondatlanul eldobott parázs okozta. A tüzet Bodó szomszédai, Petri Józsefék vették észre, akik azonnal a mentéshez láttak és sikerült is Bodó istállójából kivetetni s ezáltal megmenteni a szarvasmarhákat, lovakat és sertéseket. A kár több ezer dinár.

— **Női tavaszi kabátok, a legújabb modellek, nagy választékban jutányos áron kaphatók Fischer J. és Fia cégnél Noviszádon.**

— **Noviszádi kórházi hírek.** Kis János 42 éves budiszavai földművest testén több horzsolással a kórházba szállították. Kis hétfőn délután hengerelte a földjét, munka közben elesett és a súlyos fahenger áthaladt fölötte. A szerencsétlen munkást segélyben részesítették, majd hazaszállították, ahol házi ápolásban részesül. — **Joszics Simon** 19 éves iloki legényt egy kiskorú tanonc hátszúrta. Joszicsot súlyos sérüléssel beszállították a noviszádi kórházba, a szurkáló ellen megindult az eljárás. — **Csákvári Katalin** 25 éves bujkeszi munkásnő kezét munka közben elkapta a kendertörő gép és két ujját összemorzsolta. A munkásnőt a noviszádi kórházba vették kezelésbe, a vizsgálat megindult.

Le az álarccal

A híres Scotland Yard emberei, ha kényes bűnügyekben a bíróság előtt valamást tesznek nyomozati tapasztalataikról, maszkirozva jelennek meg a tárgyalóteremben. Védekezés ez a bűnözőkkel szemben, a rendőrség el akarja kerülni, hogy gonosztevők, de még az érdektelen közönség is szemügyre vehesse azokat az állami közegeket akik bűnök megelőzése és felderítése terén oly fontos munkát végeznek. A rendőrtisztviselők és detektívek álszakállal és bajusszal (Angliában a rendőrség tagjaira kötelező a borotvált arc), parókában, sőt papaszemmel, vagy néha egyszerűen álarcot öltve jelennek meg a bíróság előtt. A büntettes, akit egy elegánsan öltözött angol gentleman figyelt meg d'iszkrétén, észrevétlenül, most egy mankóra támaszkodó öszszakállu, rosszul öltözött valakivel áll szemben, aki legnagyobb meglepetésére ráolvassa egész bűnlajstromát.

A bíróság most mintha szakítani kívánna ezzel a gyakorlattal. Erre vall az, hogy egy yorkshirei törvényszéki tanács konkrét ügy kapcsán kimondta, hogy a megidézett rendőrtisztviselőnek a jövőben maszk nélkül kell vallomásaikat megtenni. A bírói döntés, amely csak a lancashirei kerületi bíróságokra érvényes, kimondta indoklásában, hogy bár kétség nem fér ahhoz, hogy a rendőrségnek joga van a tanúk sorában bejelenteni álcázott külsejű tisztviselőket, viszont a bíróságnak is megevan a joga ahhoz, hogy az ilyen eljárás fölött bírálatot gyakoroljon. A bíróság felfogása szerint az angol igazságszolgáltatás nem feszíthatja meg a vádlottat attól, hogy nyíltan szembenézessen azzal, aki ellene terhelő vallomást tesz.

— **»Semmi értelme nincs az életnek...»** Sztáribecsről jelentik: Nagy Béla 25 éves sztáribecsei iparos tegnap reggel öngyilkosságot követett el. Nagy az utóbbi időben buskmorsósgba esett, hozzátartozói azonban müló kedélybetegségnek tartották az életérős fiú szótlan szomorúságát. Tegnap reggel Nagy Béla felakasztotta magát és mire tettét észrevették, már halott volt. Bucstulevelében azt írta, hogy semmi értelme nincs az életnek s mert senki nem tudja, mikor és hogyan nyer befejezést az élete, ő önkézzel vet véget a komédiának, úgy hiszi, így lesz a legjobb. A gyászoló család iránt nagy részvét nyilvánul meg, a hatóság a temetésre megadta az engedélyt.

— **Meggyulladt a fakarmány Crepujány.** A bánáti Crepalya községben meggyulladt egy mezőgazdasági udvar, amelyről a tűz hirtelen átesapott a szomszédos udvarra is, úgy hogy rövid időn belül három szomszédos udvar borult lángba. A tűzoltóság megfeszített munkával dolgozott és sikerült neki a tűz tovább terjedését megakadályozni, az udvaron felhalmozott fakarmány kupok azonban a tűz martalékává lettek. Összesen 6 kup fakarmány és 3 szin égott le, a kár 5000 dinár. Biztosítva nem volt egy gazdaság sem. Valószínű, hogy a kemencéből kivitt pernye okozta a tüzet.

— **VANNAK MÉG JÓ ALVÓK.** Az Egyesült Államok Brandford nevű városában lakó Gene Kelly ugyancsak egészséges álmu ember lehet. Egy golfpálya lejtős dombján parkolta kocsiját és elbóbiskolt. A kocsit legurult a dombról, nekiment egy telefonpóznának. A rendőr oda-sietett az össze-vissza tört kocsinhoz. Kelly szép nyugodtan aludt a kormány mellett. Csodálatosképpen nem történt semmi baja és a katasztrófa még csak fel sem ébresztette.

— **BÁCSKOGRADISTEI HÍREK** Az első áldozók vasárnap ünnepélyes szentmise keretében vették el első szentáldozásukat, összesen 44 fiú és 32 lány. A szent misét végző Bartusz József kaplán áldoztatás előtt gyönyörű beszédben figyelmeztette az áldozókat életük ez órájának fontosságára. Szentmise után mindannyian a Keresztes Egyetbe vonultak, ahol reggelit kaptak s kiosztották köztük az első áldozási emléképeket. — **A Keresztes Egyet munkedvelői** A lizsi fehér virág és A szivkirályné című vallásos tárgyú árabok előadására készülnek. Az előadás iránt nagy az érdeklődés.

— **Az »Ide gyere rózsám«** vasárnap délutáni előadására jegyek elővételben Ábrahám János könyvkereskedésében kaphatók. Mélyen leszállított árak.

— **Felhívjuk olvasóink figyelmét,** hogy olvassák el figyellemmel a »VERITAS« zágrebi grafológiai intézet mai hirdetését.

— **DEBELYACSAI HÍREK.** A debelyacsi állattenyésztő szövetkezet vezetősége felhívja tagjai figyelmét, hogy aki a szövetség által szervezett kedvezményes oltással akarja a jóságait a vész ellen oltatni, e hó 29-éig jelenesse be Szent József illatszertárában hogy hány darab jóságát kíván oltatni, egyidejűleg megkapja a közlelbi felvilágosítást is. — **Anyakönyvi hírek:** születések 12 fiú, 5 lány; házasságok: Bárany János Józ Erzsébettel, Vabrik Imre Krizbai Rozáliával, Varga Sándor Horváth Erzsébettel, Simon István Horváth Zsuzsannával, Földesi Imre Rázs Zsuzsannával, Takács József Oláh Katalinnal, Radovanec Lyubomir Pesics Mariannával, Szrdanov Lyubomir Bernader Katarinával. Halálozások: Domokos Istvánné szül. Bus Eszter 71 éves, Krivácsi János 54, Balogi János 41, Tóthcs Nikola 1 hónapos, Kiss Péterné szül. Tokai Mária 44 éves, Polgár Gergely 75, Rácz János 18, özv. Tóth Sámuelné szül. Babos Julianna 63 éves özv. Szekeres Ferencné szül. Márkus Julianna 85, Eibenschütz Margit 19 Verebely Károly 62 özv. Zs Nagy Andrásné szül. B Nagy Mária 64 Györi Katalin 35 éves Zelimirovics Jován 6 hónapos. — **A községi képviselőtestület** ma, szerdán tartja rendes közgyűlést, amelyen a tárgysorozat legfontosabb pontja az 1939—1940. évi költségvetés tárgyalása. A községi pártok valószínűleg 60% lesz. A belső piac eddigi beosztása jövő hétfőtől megváltozik annyiban, hogy a hentesek és pékek az új községhez elöltt kitéglázott térségen nyerne elhelyezést a bocsorosok, szijgyártók és kötelesek pedig a hentesek és pékek eddigi helyén.

— **Vak gyermekek felvétele.** A Jovag Wechseltmann Ignác és neje Neuschloss Zsófia Vakok Tanintézetében, Budapest, Mexikói-ut 60., felvételt nyerhetnek az ötödik életévüket betöltött mindkét nembeli vak és csökenteltetésu gyermekek. A felvételi kérvényhez csatolandó a gyermek születési, orvosi, himlőoltási bizonyítványa. Szegény szülők gyermekei díjmérséklésért, illetve ingyenes felvételért folyamodhatnak. Ez esetben szegénységi vagy vagyonkimutatási bizonyítvány csatolandó. A növendékek bennlékők. A folyamodványok az intézet címére (Budapest, Mexikói-ut 60.) küldendők.

— **Régi ártézi kútra bukkantak** Beocsinban. Beocsinból jelentik: A cementgyár területén ásatási munkálatok közben, 214 méter mély ártézi rendszerű kut furatát találták. A kutat mintegy hetven esztendővel ezelőtt furhatták meglehetősen kezdetleges eszközökkel. Az ártézikut a földszin-vonaláig telve van vízzel.

— **Bérmálásra órát, ékszer** Varga Árpádtól, Kr. Aleksandra ul. 22.

— **Kokotovics Lyuba táncoló órája.** Petrovgradról jelentik: Gyekics Pál 24 éves bánátszko karagorgyevói legény lopás miatt került a petrovgrádi törvényszék büntető hármastanácsa elé, mert a vádirat szerint január 8-án, a kocsmában együtt ivott Kokotovics Lyubával, majd táncra percutált vele és tánc közben kihuzta 3900 dinárt élő aranyóráját. A tárgyaláson a vádlott tagadott. Kijelentette, mindketten ittasak voltak, amikor táncra percutáltak. Valószínűleg tánc közben esett ki az óra Kokotovics zsebéből, mert a padlón taláta. Kérdezte, hogy ki vesztette el, de nem jelentkezett senki, mire magával vitte. Másnap Kokotovics felkereste és elpanaszolta, hogy elvesztette aranyóráját, mire ő visszaadta. Hasonlóképen vallott Kokotovics is, a bíróság mégis bűnösnek mondta ki Gyekicset és egy havi szigorított fogházra, valamint egy évi polgári jogvesztésre ítélte.

— **Székrekedésnél és emésztési zavaroknál** igyunk reggel éhgyomor-ra egy pohár természetes »Ferenc József« keserűvizet. Registr. od Minisztarstva szoc. pol. i Nar. Zdr. S. br. 85 od 154 25 V.

— **Könyvi Lyubicát táncba vinni?** Petrovgradról jelentik: Sztájics Lára 24 éves petrovgrádi földműves azért került a vádlottak padjára, mert megszöktette Kirtyanszki Lyubica 16 éves leányt és néhány napig a lakásán tartotta. Sztájics egyébként nős de nem él a feleségével. A tárgyaláson a vádlott kijelentette, hogy a szökés a leány beleegyezésével, sőt az ő kívánságára történt. A leány is azt vallotta, hogy önként követte Sztájicsot, de nem tudta róla, hogy nős. Egyébként beismerte azt is, hogy Sztájics előtt már két és fél évig viszonya volt valakivel. A bíróság a tanukihallgatások után bűnösnek mondta ki a leányt és 10 napi fogházra ítélte.

— **Árokba fordította az autót a sofőr.** Petrovgradról jelentik: Molnár István 23 éves sofört gondatlansággal vádolta az államügyész, mert 1937 május 23-án, a Tisza töltésén árokba fordította teherautóját. A gépkocsi négy utasa és a sofőr olyan súlyosan megsérültek, hogy kórházba kellett őket szállítani és a kórházban az egyik utas meghalt. Molnár kijelentette a tárgyaláson, hogy nem érzi magát bűnösnek, mert a szerencsétlenséget a rossz ut okozta. Az ut egyik oldala besüppedt a tehergépkocsi sulya alatt és ez okozta a szerencsétlenséget. A tanukihallgatások után a bíróság bűnösnek mondta ki a sofört és 4 hónapi szigorított fogházra ítélte.

NÉMETORSZÁG ÉS NORVÉGIA KÖLCSÖNÖSEN IGÉNYT TART A DÉLSARKI TERÜLETRE

Én nem tudom: mi lesz e vita vége? Hogy a Déli Sark német-e, norvég-e? De azt hiszem, a németeknek nem A pingvinekért s fókákért kell e hely, De kicserélni a Föld tengelyét. A Berlin—Róma—Tokió tengellyel.

FANYAR TÓBIÁS

Egy iszákos pancsevői szobafestő különös halála

Vadházastársa szerint fejét a szekrény sarkába verte és emiatt halt meg, azonban a vizsgálóbíró nem ad hitelt ennek az állításnak

Rejtélyes haláleset foglalkoztatja a pancsevői rendőrséget és Pancsevő egész lakosságát.

Gregori Antal 60 éves pancsevői szobafestő a Vojvoda Bojovics uccai bérpalota egyik kis szobájában lakott Mayer Anna nevű vadházastársával együtt. Gregori iszákos ember volt, minden keresetét borra és pálinkára költötte. Iszákossága révén Pancsevőnek közismert alakja volt. A feleségével rosszul élt.

Gregori Antal hétfőn este ismét részegen tért haza. Vadházastársa állítása szerint hajnalban heves rosszullet fogta el és ki akart menni a friss levegőre. Felkelt és ekkor

homlokával beleütközött a szekrény sarkába, úgyhogy a fejét bevverte. Véresen, eszméletlenül terült el a szoba padozatán.

Mayer Anna elstetett dr. Csolákovics Miletta városi tisztii orvoshoz, aki azonnal kiment, azonban

Gregorit már holtan találta.

A fején három nagy seb tátongott.

Dr. Csolákovics gyanusnak találta a halálesetet és jelentette a rendőrségen. A rendőrség megindította a vizsgálatot. Kihallgatta Mayer Annát, aki a fentebbiek szerint mondta el a szerencsétlenség lefolyását.

A törvényszék vizsgálóbírója azonban nem fogadta el a vallomást

és elrendelte a vizsgálatot arravonakozólag, hogy gyilkosság történt-e. A holttestet felboncolják és ennek az eredménye dönt majd a vizsgálat további sorsáról.

Fontos orvosi tanácsok betegek és egészségesek számára

A korai öregedés elkerülhető

A fizikai és lelki élet az emberben nem választhatók el egymástól, csak egymást kiegészítik, támogatják. A testnevelésnek ma már éppolyan nevelési intézménynek kellene lennie, mint a szellemi nevelésnek. Ehhez a szigorú és parancs nem elegendő, nem célravezető. Kényszerrel, erővel, szokásokkal, életmóddal nem lehet az egyének életébe vétni. Sokkal hatásosabb eredmény a felvilágosítás, a tudás terjesztése. Általános és népszerű előadások gyakran igen jelentőségek a tudomány haladásában, írja Darwin. A tudománynak pedig alkalmazkodnia kell, hogy a tömeghez férhessen. Ha nem lehet a tudományt bevinni a tömegbe, akkor akár művészi, vagy Bernhard Shaw szerint akár vallási dráma formájában kell öltöztetni, hogy a nép rokonszenvét felkeltse és lekösse a figyelmét. Célszerű és hasznos az egészségügyi propaganda, amelyet a németek még a film útján is terjesztenek. Nemrég az »Erő és szépség« című film ragadta el a közönséget, amelynek visszhangjaként már néhány képesújság fényképfelvételeket hozott a szabadban való testgyakorlat szépségeiről. Az egészségügyi propagandának el kellene határolnia a műhelyekbe, gyárakba, világossá kellene tenni a munkások előtt a szabad levegő, a nap, a mozgás fontosságát és vázolni előttük azokat az ártalmakat, amelyek a test tisztátalanságának következményei. (Amint a nép kultúrája megítélésénél még az általa elfogyasztott szappan mennyisége is szerepet játszik. Az iskolában is az oktatási idő kis tört részét fordítják a test ápolására. A kultüremberek nagy része az életnek, a testnek a funkcióját mint valami magától értetődőt tekintik s írta a való kötelességére senki sem gondol. A testgyakorlás roppant nagy fontossága az elkövetkező nemzedékre, mert a csirasejt amelyből a leendő gyümölcs fejlődik, a testileg egészségesebb asszonyban kedvezőbb életfeltételeket talál, mint a gyengébben. Láttuk, hogy különböző mérgek, alkohol, vérba, stb., a csirasejtet ár-

talmához s így a kisebb értékű nemzedék megéréséhez vezetnek. Viszont egy racionális testkultúra kedvezőbb hatást gyakorol a csirasejtre, amely a fej rosszabbodásának, illetve nemestésének a letétmenyese.

Csak helyes testkultúra alapján nevelhetjük fel az új asszonytípust, aki mint élettárs, mint anya, mint nő és mint ember egyaránt megállja a helyét. Mert csak az egészséges testű nő lehet egész ember. Csodálatos de igaz, hogy a testkultúra fontosságára csak az utóbbi időben eszméltek rá az összes kultüremberek. A testkultúra az utóbbi években elemi erővel nyert tért az egész világon. Tornával ma már képesek vagyunk úgy formálni az emberi testet, mint ahogy a szobrász dolgozik a vésőjével az anyagon. Modellálni tudjuk a test vonalait s nemcsak mechanikai eszközökkel, hanem racionális tornával is képesek vagyunk izmainkat fejleszteni és a testben rejlő lehetőségek kihasználásával mindjobban közeledni a harmónikus ember ideáljához. Az elhanyagolt testi kiképzést a test profilvonalja is elárulja; görbe hát előrhaolt fej, lógó has elhíjasodás, stb. Az asszony petyhüdt haszmai a medence izombata, meghatározott gyakorlatok által könnyen megerősíthetők.

Nietzsche mondja: »Schönheit ist kein Zufall« a szépség nem véletlen, érte harcolni kell, s meg kell tanulni ápolni nemcsak kozmetikai, hanem higiéniai és plasztikus anatomiai szempont szerint. Aki pedig elhanyagolja, az vétkezik nemcsak egészsége és szépsége ellen, hanem a jövő generáció ellen is. Ezért fel kell eleveníteni a régi elfelejtett spártai szokást ahol a lányok asszonyok részt vettek a fiúk testgyakorlatában, hogy egészséges testűk házasságban pedig egészséges gyermekük legyen.

A mi időnknek uralkodó vonása, hogy egyoldalú szellemi kiműveléssel azonosítjuk a nevelést.

(Folytatása hoinapi számunkban)

SZINHÁZ-FILM

Negyedszer is hatalmas sikert aratott Noviszádon a Frakkos betyárok operett

A noviszádi külső Katolikus Olvasókör szombaton este ismét előadta a »Frakkos betyárok« c. operettet. A Kraxner-vendéglő nagytermében szép számu közönség foglalt helyet. Az előadás ezuttal is pompásan sikerült. A nézők lelkesen tapsoltak a szereplőknek és Benz-

Boldizsár, valamint Hegedüs szerzőknek, akik szintén megjelentek az előadáson. Az operett humoros részletein kitűnően mulatott a közönség és a muzsika is nagy sikert aratott.

Az operett Noviszádon előreláthatólag még több előadást ér meg.

A nánai bíró lánya Szivácon

A sziváci magyar műkedvelők rekord közönség előtt mutatták be vasárnap este, Illésiné Ferenczy E. »A nánai bíró lánya« című háromfelvonalos klasszikus népszínművet. Az előadás a vidéki viszonyokhoz mérten a lehető legjobb volt. Valamennyi műkedvelő szívből igyekezett, hogy hibátlanul hozza ki a szerző elgondolását és a sziváci magyar műkedvelőknek ismételt sikerült bebizonyítani, hogy nemcsak akarnak hanem

tudnak is jó előadást nyújtani.

A kicsiny és kellő berendezésekben szűkölködő színpad ellenére aránylag gördülékenyen folyt le az előadás. A női főszerepet Kémenci Mária játszotta, akiről már sokszor megállapítottuk, hogy határozottan tehetséges szereplő és a legjobb vajvodinai szereplőkkel is kiállná a versenyt. Semmiben sem maradt mögötte partnere Bacsó Jenő, ki Gyuri szolgaleány szerepében aratott szép sikert. A bíró szerepét Vicsek Sándor játszotta pontosan, jó alakításban. Maris gozdasszony szerepét Szivác »pacsirtája« Vicsek Etuska alakította igazi színpadi tehetség módjára, énekeiért sok tapsot kapott. Bokros násznagy szerepét Cif-

ra Péter alakította kitűnően. Alakításáért minden elismerést megérdemel. Cifra Gizike Julis gozdasszony szerepét játszotta kifogástalanul. — Egyszerű, természetes játékmódora, kedves szépsége rendkívül jól érvényesült. Fárász Jolánka a Cigányasszony szerepében aratott óriási sikert, természetes humort és sok közvetlenséget vitt a szerepbe, sok tapsot kapott. Cifra Ferenc Pista gozdaleány szerepét játszotta kifogástalanul, sok lélekkel. A drótos tót szerepét Nagy Sanyi játszotta eredeti felfogásban, ügyessen, játéka nagy derűtséget kelt. Rendkívül ügyesen játszottak még kisebb-nagyobb szerepeikben: Király József, Öncsák Bözsike, Oláh János, Dragics István, Horváth József, Király Marcel, Király Irénke, Horváth Rozika, Németh István, Szalai István és Rédli Jani. A sugás nehéz munkáját Molnár Ilonka látta el a szereplők legnagyobb megelégedésére. A rendezőket illeti még elismerés, kik a nehéz darabot annyi fáradsággal és annyi invencióval ilyen szép sikerre vitték, amit létrehozhat példaadásnak lehet venni. A darabot pünkösdre megismétlik.

Irodalmi est a noviszádi Maticában. A noviszádi Szerb Matica köré csoportosult kultüregyesületek ma, szerdán este kultürestet rendeznek, amelynek keretében Vasziyevics Dusán költőről tartanak előadást és Vasziyev Dusán verseit ismertetik. A műsor este 6 órakor kezdődik.

Kultürest a noviszádi Polgári Magyar Daloskörben. A noviszádi Polgári Magyar Daloskör ifjusági osztálya ma, szerdán kultürestet rendez, amelynek műsorán komoly felolvasás, versek és vidám jelenetek szerepelnek. Belépődij nincs.

Az amerikai egyetemek hallgatói egymás között szavazást tartottak arról, hogy ki a világ legelegánsabb nője. A szavazás eredménye rendkívül meglepő. Nem filmszínésznőt és nem mondain amerikai előkelőséget nevezett ki az amerikai egyetemi hallgatók közvéleménye a világ legelegánsabb asszonyának, — hanem az angol királynét.

DOHÁNYFÜST ÉS IRODALOM. S. S. Van Dine-ről, a most elhunyt híres amerikai detektivregényíróról megállapítják a nekrológjai, hogy egy-egy könyv írása közben körülbelül 15.000 cigarettát szívott el.

SIR STEPHEN TALENTS MEG AKARJA TEREMTENI A TÖRTÉNELEM ÉLŐKERTJÉT

Helyet kap ott minden mult és eljövendő

A világhírűvált angol esernyő, Minden ami érték és nem ócska bővli

Egy szép arab burnus rajta mögöndöví,

Egy bécsi szeleten román olajbogyó

Egy harcos hollandi, aki már nem hollywood.

Rooswelt üdvözlözte Hitler névnapjára

A felhő mely borult Zog király, napjára

Franco hogy Madridból élteti Azanát

S belül kölcsönösen szidják egymás anyját,

Egy prágai sonka, rajta horogkereszt

És Párisz minderre nagy szemeket mereszt,

Japán hadüzenet Kinának, na tessék

De még várnak vele, nehogy elsiessék,

Jó Volosin papnak a szétzüllött nyája

Leninnek egyetlen egy pár harisnyája.

SANYARU VENDEL

KÖZGAZDASÁG

Holnap kezdi meg munkáját a díjazó bizottság a noviszádi tenyésztésversén

Ma estig kell felhajtani a kiállítandó állatokat

A noviszádi tenyésztésversén szombati megnyitására minden előkészületet megtettek már. Az állatok befogadására szolgáló istállók teljesen készen állanak már. Az állatokat ma estig mind felhajtják a kiállítás területére és holnap reggel megkezdik munkáját a díjazó bizottság.

A kiállítás irodájában is igen élénk az élet. Pecija-Popovics Pavle igazgató és Zsivkovic titkár vezetésével fáradhatatlanul dolgozik az egész apparátus, hogy mindenkinek megadják a kívánt felelősséget és minden kérést teljesítsenek.

A IX. noviszádi tenyésztésversén az idén tartják meg utoljára eddigi helyén.

Jövőre már az új kiállítási területen nyitnak meg a jubileárius tenyésztésversén kapui.

Noviszád város ugyanis tíz hold földet bocsájtott a tenyésztésversén igazgatóságának rendelkezésére, hogy ott modern és a kor követelményeinek megfelelő épületeket emeljenek a tenyésztésversén elhelyezésére a kiállítások ideje alatt. A mezőgazdasági kamara már kiírta a pályázatot az istállók és egyéb kiállítási épületek terveinek elkészítésére és a beérkezett terveket a mostani kiállítás keretében bemutatják a közönségnek is.

A szombaton délelőtt megnyitott tenyésztésversén iránt igen nagy érdeklődés nyilvánul meg a gazda körökben épen úgy, mint az országos illetékes tenyésztésversén, amelyek az idén különösen nagy gondot fordítottak a tenyésztésversén sárra. Beslics Nikola földművelési és Tomics Jevrem kereskedelmi miniszter, valamint dr. Radojevic bán különösen előzékenyek voltak és megígérték, hogy minden eszközzel azon lesznek, hogy a kiállítók sikerét biztosítsák.

A tenyésztésversén rendezőse bizonyosra veszi, hogy az idei kiállítás még az eddigiéknél sikeresebb lesz, még pedig nemcsak erkölcsileg, hanem anyagilag is. A kiállítás iránt igen nagy érdeklődés nyilvánul meg nemcsak a gazdaközönség és kiállítók körében, hanem külföldön is. A kiállítás igazgatóságához érkezett jelentések szerint igen sok külföldi is ellátogat a szombaton délelőtt megnyitott IX. noviszádi tenyésztésversén sárra. Eddig Németországból, Svájcban, Bulgáriából és Magyarországról jelentették be részvételüket.

A kiállításra utazók az elindulási helyen váltják meg a vasuti vagy hajójeggyel együtt a kiállítási igazolványt, amit a kiállítás irodájában lebélyegeztetnek és akkor az elindulási helyen meg-

váltott jeggyel visszautazhatnak, minden ráfizetés nélkül.

A kiállításra szánt állatokat ma estig hajtják fel a tenyésztésversén területére.

A díjazó bizottság holnap és holnapután lelkiismeretesen megvizsgálja az állatokat és osztja ki a díjakat.

Szombaton délelőtt tíz órakor ünnepélyes keretek között nyílik meg a tenyésztésversén. Badzsák Milán képviselő, a kiállítási bizottság elnöke üdvözli ing. Beslics Nikola földművelési minisztert, aki megnyitja a kiállítást. A megnyitás után tekintheti meg a nagy közönség is a kiállítást. Déli 12 órakor osztják ki a legjobb állat-tenyésztőknek a nyert serlegeket. Eddig Ófelsége a király, ing. Beslics földművelési miniszter, Csirics közoktatási miniszter, Tomics kereskedelmi miniszter, Radivojevic Jovan bán, Noviszád városa, a noviszádi kereskedelmi és iparkamara, a noviszádi tőzsde ajánlottak fel serlegeket. A serlegek átnyújtása után a kiállítás területén együttes ebéd lesz a hazai és külföldi vendégek tiszteletére.

Vasárnap, április 30-án Noviszádra érkeznek az zagrebi állatorvosi fakultás hallgatói a tenyésztésversén megtekintésére. Vasárnap délután az állatorvos-tanhallgatók Dungyverszki Gyóko mintagazdaságát tekintik meg.

A kiállítás április 29-én, 30-án és május 1-én egész napon át nyitva lesz a látogatók részére. Ugyanakkor vásárolni tenyésztésversén állatokat a földművelési minisztérium és a bánóság által kiküldött vásárló bizottság. Az idén a hivatalos közeg az eddiginél nagyobb

összeget fordítanak vásárlásra, mivel nemcsak a földművelési minisztérium és a bánóság, hanem a kereskedelmi minisztérium is nagyobb összeget utalt ki tenyésztésversén állatok vásárlására. Így bikák vásárlására 674.000, üszök vásárlására 150.000, juhok vásárlására 130.000, sertések vásárlására 240 ezer és baromfi vásárlására 15 ezer dinár áll rendelkezésre.

Tízéves Európa legnagyobb orchidea-telepe.

Most ünnepli fennállásának tizedik évfordulóját Európa legnagyobb orchidea-telepe Potsdamban. Több mint 3500 négyzetméter területű üvegház-telepén átlag 85.000 orchidea-palántát nevelnek. Az orchidea igen kényes növény és termesztése rendkívül sok hozzáértést és gondot kíván. A palántákat a trópusokról főleg Délamerikából, Szumatra szigetéről és Sziámból hozzák és itt nevelik azokat tovább. A növény csak 5-8 év múlva hoz elsősorban virágot.

A »Gazdaujság« legutóbbi száma ismét gazdag tartalommal jelent meg és kimerítő szakcikkekkel hoz a gyümölcsfák időszerű permetezéséről, a burgonya, lóhere és lucerna termesztéséről, a zsiszik és egyéb kártevők irtásáról, valamint az állattenyésztés, szőlészet és egyéb gazdasági ágakat érintő időszerű gazdasági kérdésekről. Felsorolja a »Gazdaujság« a szakfűzeteket, melyeket a gazdák körében ingyen szétoszt. Mutatványszámot díjmentesen küld a »Gazdaujság« kiadóhivatala, Petrovgrad, Kr. Aleksandra ul. 25. Az évi előfizetési díj mindössze 24 dinár.

— Eszeden vagy, atyafi, vagy félrebeszélés? Megszöktetni! Most már úgy őrzik szegény Gáboromat, mint a szemüfényét. Nem szabadítja azt ki már a francia király sem!

Miska lehorgasztotta a fejét: lehetetlen volt be nem látnia ezeknek a szavaknak az igazságát.

— Hát bizony, csehül állunk, Szöllősy uram, — mondotta buslakodva, — hanem én még mindig amondó vagyok, hogy megver bennünket az Isten, ha ennyiben hagyjuk a dolgot.

— Pedig itt már igazán nem segít semmi, ha csak valami nagy Isten csodája nem, — szabódott minden további mentési kísérlet gondolatától a komornyik.

— Akkor hát ilyen nagy Isten csodájának kell történni, Szöllősy uram, — mondotta Miska határozott hangon, — mert hogy az én uramat föl nem köthetik, az bizonyos.

— Mi történik a baráttal, meg a szolgálójával? — terelte másra a szót Szöllősy. — Hagyjuk őket a kápolnában reggelig?

— Hagyjuk hát, majd megszabadítják őket az ájtatoskodók.

— S a lovakkal mi legyen? Már aligha lesz szükség rájuk.

— Lassan a testtel, Szöllősy uram, a lovakra még nagy szükség lehet. Kitől szerezte őket?

— Magától a számadó gulyástól.

— Mennyit fizetett értük?

— Nem fogadott el pénzt semmiképpen, ahogy megtudta, hogy miről van szó. Azt mondta, ő is

(121)

hozza akar járulni annak a magyar vitéznek a megmentéséhez ennyivel. Csak azt kívánta, hogy do'gunk végeztével visszazármaztassuk kezéhez a lovakat a szentkirályi pusztán.

— Derék ember! — tört ki az elismerés Miskából. Aztán, mintha valami eszébe jutott volna, élénken érdeklődni kezdett.

— Hanyadmagával van fönt az öreg?

— Én biz nem is tudom, de teli van velük mind a két csárda.

— Ülünk lóra, Szöllősy uram s menjünk csak oda. Beszédem van az öreg gulyással.

Nyeregbe szálltak s elügettek a »magyarok uccája« felé.

Az akasztófát, mint mondtuk, a baromfivásártéren állították fel. A rögtönbiróság tudta, hogy minden kivégzés nagyszerű látványosság a bécsiek számára, akik ezrével szoktak megjelenni egy-egy ilyen rendkívüli mulatságon. Hát még most, amikor egy álcázva betolakodott magyart fognak fölhuzni a bitóra! Ugy kellett hát föllátni, hogy köröskörül jól látható legyen.

A vásártér szélén, szintén a falakon kívül, volt az ugynevezett »magyarok uccája«, az az út, melyen a Bécsbe fölhajtott hizott marhát szokták a vásártérre fölterelni. Az út két részén két csárda állott s a Magyarországból jött pásztorembereknek itt kellett tanyáznok. Szigorúan tilos volt a városba bemenniök, minthogy ismételtén hatalmas verekedéseket indítottak s ezek során alaposan bevették a jó bécsiek vékonycsontu koponyáit.

A két csárda ezen az estén zsufolya volt kecskeméti gulyásokkal, bojtárokkal s más szilaj pusztai emberekkel.

S míg odakint a kopár térségen rémségesen maredezett ég fele a rettentő alkotmány, bent az egyik csárdában duhaj tivornya lángolt, a pásztorok nyakra-főre ittak, kurjongattak, danoltak és fókusukat pörgetve, mindenféle vad táncban forogtak és dübörögtek.

Most egy percre e'hallgatott a duda, elcsitult a szilaj tombolás s egy mély, recsegő férfihang nagy magánosan énekelni kezdte:

Bura Panna aran bárán,
Aran b'üü van a vállán.
Aki asztat elővassa,

Bura Pannát mögcsókozza.

Alig hangzott el a magándal, újra vad rikoltozás támadt, a duda ismét megnyekergett s a devernya ujult erővel folyt tovább.

A másik csárda szintén világos volt s az is tele volt pásztoremberekkel, csak hogy itt nem volt dudaszó, nem táncoltak és nem dorbézoltak. Ennek oka az volt, hogy ebben a csárdában tartózkodott az öreg számadó gulyás, Igenyös (Egyenes) Nagy András. Ugy ült ott fönt, a hosszú, kecskelábu asztal felső végén, oly méltóságtelesen, mint egy pusztai fejedelem. Nagy báránybőrösüvege alól három nagy fonatban lógott ki a galambász hajzata. Lehetett az öreg már vagy nyolcvan éves, de hatalmas szál! termete még egyenes volt, mint a pálmafa.

Az öreg gulyás vízzel kevert bort iddogát nagymértékletesen. Hát hiszen szüksége is volt a józan eszére, mert vagy kétszáz leányével gróf Koháry Istvánnak ötezer darab hizott bikáját és ökrét hajtotta föl Kecskemétről, gazdái tehát rengeteg vagyon birtak a kezére.

Estenden érkeztek meg és most virrasztva pihenték át az éjszakát, hogy hajnalban átadják a föl haitott óriás gulyákat a bécsi vevőknek, marhakereskedőknek és mészárosoknak. A jószágot éjszakára beterelték a vásártér szélel lévő roppant karámba, ott vetettek szénát a lovaik elé is és most ki-ki azon volt, hogy a maga módja szerint kimutassa ma-

□ Vasuton, hajón és repülőgépen nagy utazási kedvezmények a Budapesti Nemzetközi Vásárra. Az április 28.—május 8. között tartandó Budapesti Nemzetközi Vásár utazási igazolványai alapján Anglia, Belgium, Bulgária, Esztorország, Finnország, Franciaország, Görögország, Hollandia, Jugoszlávia, Lengyelország, Lettország, Litvánia, Németország, Olaszország, Palesztina, Románia, Svájc és Törökország nyújtanak 25—60 százalékos vasúti kedvezményt. Magyarországon a kedvezmény 50 százalékos. Ezenkívül a dunai és Földközi tengeri hajókon, valamint az összes nagy repülőársaságok vonalain jelentős menetdíjkedvezményekre jogosítanak a vásár igazolványai. A kedvezmények érvénye országoként változóan 5—10 nappal a vásár előtt kezdődik és 5—10 nappal a vásár után ér véget. Vásárigazolványok az összes nagyobb utazási irodákban kaphatók.

□ A világ legnagyobb gáztartálya majdnem olyan magas mint a kölni dóm. A Ruhrvidék újabb műszaki csodáival lett gazdagabb. Gesenkirchenben, a Rajna-Flurbe esatorna közvetlen szomszédságában felépült a világ legnagyobb gáztartálya. A gáztartályt a dortmundi Klönne cég kb. 16 hónap alatt építette és befogadóképessége 600.000 köbméter. A tartályt a Nordstern kőszénbánya területén építették és faladata a környéken termelt gázmennyiségeket tárolni és a Bochumer Verein utján értékesíteni. A világ eddigi legnagyobb gáztartálya csak 300.000 köbméteres befogadóképességgel bírt, ha meggondoljuk,

hogyan az új annak kétszerese, elképzelhetjük, hogy milyen óriási méretű. A tartály átmérője 80 méter, magassága 147,5 méter, azaz csak 9 méterrel alacsonyabb a kölni dómnál. Befogadó képességéről hozzávetőleges képet alkothatunk, ha elképzeljük, hogy a nagy berlini Deutschlandhalle kétszer férne el a tartályban.

□ Rádióüzenetek a Budapesti Nemzetközi Vásáron. A Budapesti Nemzetközi Vásár évek óta közkezdelt intézménye a rádióüzenet közvetítés. Az április 28. és május 8. között tartandó vásáron ismét minden vásárlátogatónak módjában lesz személyesen beszélni a rádióba és ily módon üzeni távollévő hozzátartozóinak és barátainak. Ezévből először lesz a vásárnak külön rádió-leadóállomása, ahonnan a rádióüzeneteket a vásár közepén felállított 36 m magas antennatorony segítségével közvetítik. A vásári adóállomás hullámhossza 267,4. A rádióüzenetek díja 20 szóig P 1,50, 40 szóig P 2,50. A vásári rádió ezenkívül helyszíni közvetítést és egyéb külön műsorszort is ad, Budapest I és II. műsorától függetlenül.

□ A kőszén és brikett hamuja jó-e trágyának? A téli fűtési szezon alatt minden háztartásban nagyobb mértékben halmozódik fel a szén és brikett hamuja. A városokban összeszedik ezt a szemetes kocsik és elfuvarozzák, hol azonban még nincs megszervezve a szemétygyűjtés, ott gondot okoz a hamu eltakarítása. A kertészekben összegyűlt hamut a kertben szokták eltergetni, azt hívén, hogy ezzel mindjárt meg is trágyázzák a kertet. Szegény fák pe-

dig ugyancsak rosszul járnának, ha ebből a »trágyából« kelene megélniök. A kőszén és brikett hamujának a tápértéke ugyanis nagyon csekély, mert a főtömeget a mész képezi, mely mellett még a kén és kova is jelentékeny mennyiségben van a hamuban. Ahol fával vegyesen tüzelik fel a brikettet, ott már nagyobb növényi tápértéke van a hamunak, mert a mésztartalom mellett káli is jut a hamuba, ha tehát ezt komposzttal keverjük, akkor bizonyos fokú trágyázásra alkalmas lesz. A brikettamuban nagyobb mértékben jelenévo kénvegyületek ártalmasak, mert a talajban olyan vegyületek keletkeznek belőlük, amely a gyökerekre is ártalmas. Ezen ártóhatást gyengíthetjük, ha a brikettamut komposzttelepen éreljük, hol a kénvegyületek átalakulhatnak, viszont a hamuban lévő mész kitünően érvényesül. Arra ügyeljünk, hogy körülbelül 1 m³ komposztra 25 kgr hamunál több ne essék. Jó trágyát kapunk, ha a brikettamut melett még fahamut és a háztartásban összegyűlt kormot is bekeverjük a komposztba. Az ilyen komposztkeverék jól beérlelve nagyon alkalmas a gyümölcsfák trágyázására. A különösen nagy mértékű trágyát a csontárok hálják meg az ilyen trágyával való trágyázást. A különböző hamuk és a korom növényi tápsó tartalma átlagosan a következő: A fahamu tartalmaz foszfort 2,5—3,5, káli 6—10, meszet 30—35 és kén (kéntrioxid) 1,5 százalékot. A barnakőszén és az ebből készített brikett hamujában a foszfor 0,5, káli 0,5, mész 16, kén pedig 10 százalékban található. A ko-

romban van nitrogén 1,5—2,5, foszfor 0,5, káli 0,1—2,4; mész pedig 4—10 százalék. Amint látjuk a fahamu és brikett hamu nem tartalmaz nitrogént, míg a koromban ez is van. A hamukban van kénvegyület, a koromban nincsen. Legtöbb növényi tápsó van a fahamuban, legkevesebb a brikett hamujában. A brikettamunak még egy kellemetlen hatása is van, a talaj strukturáját nem befolyásolja kedvezően, a talajt érvényessé teszi. Az ilyen brikettamutal »trágyázott« kertben hamarabb süli ki a növényzet, különben akkor, ha a talaj homokos vagy kavicsos (soderes). Végeredményben odajutunk tehát, hogy a hamuk közül legjobban a fahamu, utána jön a korom és végül a brikettamut, de csak mint keverő anyag a másik kettőhöz és ezekkel együtt a komposzttal. Ahol csak tisztán kőszén és brikettamut gyűlik össze, azt a kert trágyázására ne használjuk fel, inkább az utak feltöltésére, mert ezen célra jól megfelel a kőszén és brikett hamuja.

□ Panaszkodnak a baranyai bortermelők. Északbácska nyugati részére eddig főleg baranyai bort mértek a vendéglőkben. Ujabbban azonban ezen a vidéken is egyre nagyobb tért hódít a kraljevbrégi és a szerémségi bor. Ennek egyrészt az az oka, hogy a múlt őszi baranyai bortermés a szokottnál gyengébben sikerült. A baranyai bortermelők a szerémségi borok térfoglalása miatt sokat panaszkodnak és azt kívánják, hogy az arra illetékes gazdasági szervek nagyobb propagandát csapjanak a baranyai bor részére.

gát, — majd alszanak hazafelé tért a nyeregben eleget.

Hát hiszen nem kis munka volt azt az ötezer pusztai vad barmot Keeskemétről Bécsbe fölhajtani. A marha utközben nem egyszerű megböndült s iszonyu törtéssel szétfutmodott. Nosza rajta, bojtárok, gulyások, hajtóegények, összeverni a roppant állatömegeket. Szilaj, borzasztó küzdelem fejlődött ki a megvadult csordák s a lovaslegények között, de az acélshughós karikás ostorok megtették a magukét s a pásztorok legyőzték az óriási barmcsordákat.

Hazafelé már csupa mu'atság lesz az ut, hát miért ne tombolnák ki most magukat a sikeres hajtás után?

Szóllósy a csárdában egyenest az öreg gulyáshoz vezette Miskát.

— Ez az az ember, gazduram, aki a lovakat rendelte a gazdája számára, — mutatta be neki a legényt.

— Szerencsés jóestét kívánok, gazduram, — üdvözölte Miska tisztességtudóan a pásztorkirályt.

— Adj Isten, szépöcsém, — vizionzá az üdvözlést az öreg. — Hát megitt a dolog?

— Jaj, bizony nem, — felelte szomorúan Miska. — A gazdámattal ráérték, amikor szökni akart s még erősebb őrizet alá vetették.

— Öreg hiba, — mondotta a gulyás. — Hát most mihez fogtok?

— Ugy lehet, semmihez, — felelte Szóllósy Miska helyett.

— No, no, kár volna olyan nagy

hamar abbahagyni a dögöt, — vélte az öreg. — Ha már elkezdtek nyuzni a birkát, ne hagyja félbe.

— Hiszen a buzgóság nem is hiányozna, — sóhajtott föl Miska, — de hát most már remény sincs rá, hogy megszökthessük a siralomházból.

Oly keserves lett az ábrázata, hogy akárkinek megesett volna a szíve rajta.

— Hát hisz onnét immáron csak ugyan bajos volna kimenteni, — hagyta rá az öreg gulyás, — de tán meg lehetne menekíteni — az akasztófa aól.

— Az akasztófa aól? — csodálkozott Szóllósy meg Miska.

— Ha a börtönből nem, akkor csakis onnét lehet, — mondta csöndesen az öreg.

— Csakhogy én az én véges eszemmel semmi módját nem látom ennek, — vetette ellen Miska.

— Pedig hát nagy módia van neki, — jelentette ki a gulyás, hátratulván homlokán a süveget.

— Az akasztófát katonaság veszi körül, amellet vagy tizezernyi néptömeg, magyarázta Szóllósy. — Így nem tudom, miféle hatalom lehetne az, amely ilyen nagy erő és sokaság kezéből ki tudná csikarni az elíteltet.

— A még nagyobb erő, — felelte nyomatékosan a pásztor.

Miska még nem tudta, mire gondol Igenyös Nagy András, de már új reménységtől kezdett felcsillogni a szeme. Tudta nagyon jól, hogy az olyan komoly ember,

aminő egy számadó gulyás, megérája a szót, mielőtt kiejti.

Égett a kíváncsiságtól, hogy az öreg tervével megismerkedjék, de illetlennek találta volna, hogy sürgető szavakkal nógassa nyilatkozatra. Elfojtani igyekezett hát lázas türelmetlenségét s halgatva várta, hogy az öreg gazda szólni kezdjen.

Hanem hát nem ment az olyan egyhirtelen. Igenyös Nagy András jó darab ideig úgy ült az asztalfőn, elgondolkodva és mozdulatlanul, mint valami kőszobor. Csak a két nagy gölü szeme élt és tündökölt az öregnek.

Végre, nagysokára szólni kezdett.

— Olyasmibe nem kezdhet az ember, ami miatt nyakát szegheti. Mert hiszen úgy széthányhatnánk azt a siralomházat, mint valami vályogviskót s kihozhatnánk a foglyot, az bizonyos. Az én bojtárjaim nekimennek az eleven ördögnek is, ha úgy parancsolom. De hát aztán? Ki adja át reggel a barmot? Aztán meg: a mi ott honunk a szentkirályi puszta s oda már elér a császár keze. Egy ember helyett annyi jutna ba'ba, mint amennyi annak az egynek a hajaszála.

— Ez igaz, — jegyezte meg csöndesen Miska.

— Na, ugye? Itt is beválik hát Bécsben, ami odahaza igaz, hogy többször győz az okos, mint a bátor. Meghiszem, szépöcsém, hogy fáj a szíved a gazdádért. Musztafa, Karafa, meg az akasztófa, mind a három rossz fa. De

most már csak abban reménykedhetsz, hogy megszabadítod akkor, amikor a közelet a nyakára csúszik. Akkor ket megesni a csordának, amelyet még nem látva Bécs városa.

— Micsoda csudának, édes gazduram?

— Huzódjál közelébb, fiam, mindjárt meghalod.

Miska meg Szóllósy egészen közel ült a pásztorkirályhoz, előrehajolva leste a szavát.

Az öreg pusztafőnök ekkor halk hangon közölte velük a tervét, amely Apagyí megszabadítására észébe jutott.

Miskát ujjongó öröm fogta el, ahogy a bámulatos tervvel megismerkedett.

— Áldja meg az Isten, kedves gazduram, — mondotta elragadtatva, — nincs az a Mondvagugoló generális (Montecuccoli), aki ezt nagyszerűbben ki tudta volna eszelni!

Szóllósy, aki kevésbé vérmes természetű volt, szintén jónak találta a tervet.

— Ha minden összevág, — mondotta földerülve, — akkor gazduramnak köszönhetjük, hogy egy derék magyar ember nem fog elveszni ma reggel a bécsi hóhér kezén!

— És ami a fő, senkit sem lehet majd felelőssé tenni a csudáért! — mondta mosolyogva a pásztorkirály, aztán így folytatta:

— No már most! Mindjárt el is intézem, ami rám tartozik.

(Folytatjuk)

Hollandiában „szerencsét csinált” egy tizenkilenc éves pestszenterzsébeti kislány

Budapestről jelentik: Különös örömhír tart izgalomban Pestszenterzsébeten egy családot. A város külső határában, a Pacsirta-telepen laknak Kotrász Jánosék, akiknek

Batáviából érkezett expresszajánlott levelet kézbesített a posta.

A levelet Kotrászék Batáviában élő tizenkilenc éves leánya, Zsófia írta, akit igen érdekes körülmények között vettek ki ismeretlen jötevői három évvel ezelőtt Batáviába. Kotrászék igen szegény emberek voltak világéletükben és szűkös keresetükből öreg napjakra sem tudták annyit félretenni, hogy gondtalanul élhessenek. Az asszony elhalt testvéreinek kislányát Zsófiát is örökbe fogadták tizenöt évvel ezelőtt és így az amugy is szegényes megélhetés most már három ember kenyerét jelentette. A gyermeknek közelebbi hozzátartozói nem voltak és nem akarták idegenre bízni Kotrászék a kis Zsófi nevelését, ezért fogadták örökbe. A kislányt három évvel ezelőtt az egyik pestszenterzsébeti ügyvéd közvetítésével Batáviában egy idős gazdag házaspár örökbe fogadta. Alig hogy kiutazott azonban a messze idegenbe Kotrász Zsófia, még négy hónapig sem élvezhette a nagy magyarbarát család vendégszeretét, mert hirtelen

meghaltak az örökbefogadó szülők. A vadidegenektől körülvett, teljesen magáramaradt magyar kislánynak végrendeletileg nem biztosítottak semmit. Az idős házaspár vegyőnát rokonok kapták meg, akik viszont nem vállalták a gyermek eltartását. Kotrász Zsófia jósziú emberek támogatásával elhelyezkedett egy nagy bűrfeldolgozó üzemből. Tegnap érkezett expressz-ajánlott leveleiben azután arról értesítj nevelőszüleit a Batáviába szakait magyar kislány hogy sok megpróbáltatás után végre rámesolygott a szerencse. Az egyszerű, közvetlen, keresetlen

szavakkal megírt, gyermekes hangú levélnek ez a része szó szerint így hangzik:

»Karácsony előtt a munkaverető abba a terembe osztott be, ahol a futball-labdák varrását ellenőrzik. Tizenkét munkáslány. Én már az első napon láttam, hogy itt nem olyan öltössel varrják a futball-labdákat, mint nálunk otthon Erzsébeten sokszor elvitt kedves mamám Variás bácsiékhoz, ahol ha nem volt más munka, futball-labdát készítettek. Itt a gyárban sóltam a felügyelőnek, hogy én erősebben meg tudnám varrni, mire ő kinevetett de én azt mondtam, hogy szeretnék látni. Leültetett egy külön asztalhoz és én teljesen egyedül összevarrtam egy labdát dupla öltéssel oda-vissza minden cikket rajta...»

A levél további részében arról számol be részletesen a négy polgárit végzett Kotrász Zsófia, hogy másnap felhívták a gyár igazgatójához. Kikérdezték hol tanulta így varrni a futball-labdát és érintkezésbe léptek a magyar konzulátussal is.

A harmadik nap már az írodába rendelték be a magyar kislányt, ahol egyelőre ugyan nem sok beszállást vesznek, mert a holland helyesírással bizony hadilában áll.

A fizetését azonban felemelték és most magyar pénzben havonként öt-hatszáz pengőt keres.

Kotrász Zsófiával szerződést írtak alá egyelőre három évre s ez alatt az idő alatt mostani fizetése természetesen emelkedni fog. A szerződés aláírása előtt a magyar konzulátuson sok jó tanáccsal látták el a szerencsés szemfüles magyar kislányt. Kotrász Zsófia mint a leveleiben jelezte, nagyobb ösztönyt ad postára a napokban szüleinek és minden hónapban elküldi fele fizetését a Pacsirta-telepen élő öreg házaspárnak.

Lipik jódfürdő

valóságos unikum a kontinens gyógyfürdői között

Lipik jódfürdő 154 méter magasságban a tenger színe felett a Szababánságban, a Pakra kies völgyében fekszik. Északról és keletről a Psuny hegység 906 méterig emelkedő erdős lejtői és szőlőkoszorúta lankásai védik az idő zordsága és a hőmérséklet váratlan sülyedése és emelkedése ellen. A tavasz korán kezdődik, a nyár nem forró és az ősz benyulik az amugy is enyhe télbe.

Gyógyhatásu forrásvizét már a rómaiak is ismerték. Erről két emlékkő is tanuskodik.

A fürdőtelep 25 hold területű páratlan szépségű parkban fekszik, melyben ugy a természet mint emberi kéz alkotta gyönyörű tájrészletek vannak.

A lipiki hőforrás hatalmas víztömege a csillámpalák és gránitokból álló alaphégyességből ered és 64 fok hőmérsékletben nagymennyiségben tör elő. A lipiki therma Európa egyetlen magas hőfoku alkalikus jódvize. Világhírét elsősorban gyógyító erejének köszönheti, amelyet híres tanárok is elismertek.

A lipiki gyógyforrás eredménye-

sen gyógyítja az érlelmeszesedést, magas vérnyomást, gyomor és bélbántalmakat, epe- és veseköveket, tulhízottságot, idegbágyadtságot és más idegbántalmakat, csúzt, köszvényét, ischiászt, régi izzadmányokat, női betegségeket, bénaságot, merevséget, cukorbetegséget stb stb.

Az ujjonnan észlelt tulajdonságok jobban magyarázzák a víz kiváló gyógyhatását, amely a fürdő évezredek hírnevét megalapította és kétségtelen, hogy még sokan fogják ismételni néhai dr. Kern egészségügyi tanácsosnak, Lipik 42 éven át volt fürdőorvosának sok évi tapasztalat által igazolt mondatát:

»Nincs az a beteg, aki odaváló bajától meg nem szabadult volna és ne áldandó forrása emlékkét.»

A fürdő a következő gyógyeszközökkel áll a fürdőzők rendelkezésére: ivógyógymód, thermálfürdők pakolással, vizgyógyintézet, masszáz, elektromos gyógymódok, kvarclámpa stb. A látogató gyógykezeléséről 5 kiváló orvos-specialista gondoskodik.

Lipik egyike a legelegánsabb fürdőinknek, — dacára annak, hogy az ország legolcsóbb fürdője — azért is évről-évre többen és többen látogatják. Különösen az első és utószében, amikor minden fürdővendég 50%-os kedvezményben részesül a fürdőzésnél.

SPORT

Őszre falasztják a jugoszláv-magyar futballmérkőzést

A JNSz a múlt héten azt az ajánlatot tette az MLSz-nek, hogy a régióta esedékes jugoszláv-magyar revánsmérkőzést rendezzék meg május 24-én, Cyrill és Metód ünnepén Beogradban.

Az MLSz az új határnapra vonatkozólag kikérte előbb a magyar Nemzeti Liga véleményét, amely viszont hétfőn este megtartott ülésén leszögezte, hogy a tulzsfolt tavaszi műsor miatt a magyar válogatott ebben a futballidényben már nem mehet Beogradba.

Május 24-e szerdára esik, az ezt megelőző vasárnapon a magyar csapatok erős bajnoki fordulót játszanak

a következő vasárnapon pedig magyar-olasz mérkőzés lesz Budapesten; éppen ezért a magyar Nemzeti Liga nem tartja sportszerűnek, hogy a két nehéz vasárnap között a válogatott játékosokat még egy szerdai mérkőzéssel és utazással fárasztják.

Az MLSz tudomásulvette a Liga álláspontját s bejelenti a JNSz-nek, hogy május 24-re nem küldheti el csapatát Beogradba. Együttal kért fogja a JNSz-t, hogy tüzzön ki már most egy őszi határnapot a mérkőzésre, amelyre azután a magyar szövetség a legjobb, pihent csapatát állíthatja ki a jugoszláv fővárosban.

Futball-eredmények

Csurug: Hajduk—Ingyijai Radnički 5:1 (1:0), barátságos.

PANCSEVO: Obilics (Petrovárad)—Jedinstvo 2:0 (1:0) bajnoki.

KOVIN: Kovini SC—Nejmar (Beograd) 0:3 (0:3), barátságos.

RUMA: Spárta—Szloga (Budine) 8:1 (2:1) és Zvezda—Trgovacski 5:2 (2:0), mindkettő barátságos.

SZOMBOR: Szarcskimitletesi SC—ZsAK 7:1 (2:0), bajnoki, bíró Bogdanovics

SZTARAKANIZSA: Szloga—Obilics 4:1 (3:1), bajnoki bíró Feiss. Góllövők: Sándor (2), Farkas és Dobó a Szloga részéről illetve Pipics a noviknezeváci csapatból. A mérkőzést, amely elejétől végig heves iramban folyt le, Feiss jól és erőlesen vezette.

PASICSEVO: Szlovácsi (Petrovárad)—Konkordia 7:1 (5:0), bajnoki, bíró Popovics. A Szlovácsi nagy fölényvel megérdemelten nyerte a mérkőzést, amelynek szépszámu közönsége volt.

PETROVÁC: Szlovácsi B)—Nyitra (Gleznán) 9:0, barátságos.

DEBELYÁCSA: Spárta — Jadran (Pancsevó) 4:1 (1:0), másodosztályu bajnoki, bíró Popov Sztóján. A Spárta megérdemelten győzött Cs Kovács (2) Bekros és Grosz góljaival.

FEKETICS: Bohémia (Szubotica)—Spárta 6:2 (6:0), barátságos, bíró Varga. A Spártának balszerencséje és rossz kapusa volt, így született meg a nagy eredmény, amely nem felel meg a mutatott játéknak. A Bohémia Huszla Bogdán 2—2 góljával és a feketicesi védelem 2 öngóljával jutott a nagy győzelméhez, a Spárta mindkét gólját Scherr rugta.

HORGOS: Jugoszlávia — Frizerszki SC (Szubotica) 5:1 (2:1), barátságos. A győztes csapat góllait Karics (3), Molnár és Mihályi lötték kiülük jök voltak még Brcan és Bojnics.

CSANTAVIR: CsAK—Sziváci SK 7:2 (2:2), bajnoki, bíró Radovánovics. A hazai csapat a játékdő nagy részében óriási balszerencsével küzdött és csak a mérkőzés végéféle tudta fölényét gólokra váltani. Góllövők: Gregus I, Gregus II, Varga II, Tomik és Patócs.

ASZTALI TENISZ

A noviszádi alszövetség ma este a Maros vendéglőben ülést tart, amelyre kérem az összes tagok megjelenését. — Az elnök.

Csantaviren a Patócs-vendéglőben vasárnap barátságos mérkőzés volt, amelyet a szuboticei Keresztesek 4:3 arányban nyertek meg a CsAK és a csantaviri Keresztesek kombinált csapata ellen. A mezőny legjobb embere Pap I (Szubotica) volt. Vasárnap revánsmérkőzés lesz Szubotican.

Hogy áll a bajnokság?

NOVISZÁDI II. OSZTÁLY					
1. Textil	12	9	2	1	47:11 20
2. NFK	12	9	1	2	35:12 19
3. ZsSK	11	5	2	4	20:21 12
4. Makkabj	11	5	2	4	27:32 12
5. Szlávia	11	3	4	4	19:21 10
6. Trgovacski	12	2	5	5	22:23 9
7. Keregyorgye	11	1	6	4	19:23 8
8. Lávicsár	12	3	1	8	37:35 7
9. Rapid	12	3	1	8	13:41 7

PETROVGRÁDI ALSZÖVETSÉG					
1. Borac	16	12	3	1	69:23 27
2. Jugoszlávia	16	12	0	4	53:20 24
3. ZsAK (K)	15	10	1	4	61:33 21
4. Obilics	16	9	0	7	39:32 18
5. ZsSK (P)	16	7	3	6	43:41 17
6. Dusan Szilni	15	5	3	7	39:35 13
7. Radnički (P)	15	3	4	8	30:41 10
8. Jedinstvo	16	4	2	10	30:52 10
9. Radnički (V)	16	0	0	16	11:104 0

Rövid sport hírek

Bezdanak vasárnap mozgalmas sportnapja lesz. Délután 4 órakor a BSE csapata bajnoki mérkőzést játszik a Szentai AK ellen, ezt megelőzőleg félhárom órai kezdettel BSE B) —FC Zmaj barátságos mérkőzés lesz, este pedig a BSE műkedvelő gárdája megismétli a Nagy Sándor-vendéglőben a »Csavargólány« című operett-előadást.

A beográdi Vreme szerint a zagrebi, szpliti és oszijekie egyesületek nem vesznek részt a JNSz május 24-i rendkívüli közgyűlésén. A JNSz munkája a horvát egyesületeket már nem érdekli, ők a horvát sportügyek intézésére a »Hrvatszka Sportszka Szloga« megalakítását vették tervbe.

Az athéni teniszversenyen Kovács Hella jugoszláv és Somogyi Klári magyar bajnoknő kétszer mérkőzött egymással Egyszer Kovács Hella, egyszer meg Somogyi Klári győzött. Somogyi Klári legyőzte Flórián Alicet is s ezzel megnyerte György király serlegét, Kovács Hella pedig a Földközi tenger hölgybajnokságát szerezte meg.

Gróf Ödön, a legjobb magyar középtávuszó egyike, súlyos betegen, 40 fokos lázzal fekszik az újpesti kórházban.

A román-magyar tenisz DC-mérkőzésre, amely valószínűleg mégis létrejön, a hét végén Bukarestben így áll fel a magyar csapat: az egyesben Szigeti és Asbóth, a párosban Gábor—Csikós.

Andrási Béla, a brünni Zsidenice volt kapusa, a csehszlovák válogatott állandó tartalékja, visszament szülővárosába, Rimaszombatra. Andrási most magyar állampolgár s valószínűleg valamelyik pesti egyesülethez szerződik.

Tőzsde

BOGRÁDI ÉRTÉKTŐZSDE

Devizák: (kinálat — kereslet dinárokbán) + 28.5% prim.

Április 25.

London (egy font) 210.30—207.10, Páris (100 frank) 119.25—116.95, Newyork (100 dollár) 4465.50—4405.50, Genf (100 svájci frank) 1005—995, Milánó (100 líra) 236.50—232.95, Amszterdam (100 holland frank) 2385.50—2347.50, Berlin (100 márk) 1796.38—1778.62, Brüsszel (100 belga frank) 756.50—744.50, Szaloniki (100 drachma) 32.85—32.15, Varsó (100 zloti) 844.18—835.82, London magánklíring 239.90—236.10, Berlin magánklíring 1390—1370.

— **Allampapírok:** 7 százalékos beruházási kölcsön — 97, 7 százalékos külföldi kölcsön 86, kötés 86.50, 2 és fél százalékos Ratna Steta 433.50—432.50, kötés 432—430, 6 százalékos bégluk 84.75, kötés 85—84.25, 6 százalékos dalmát agrár 82.75—82.25, kötés 84—82.50

— **Részvények:** Narodna Banka 7450—7200, Agrarna Banka 297—205, kötés 106

NOVISZÁDI TERMÉNYTŐZSDE

Buza, bácskai, Noviszád, Szombor környéki és középbácskai 78—79 kilós 2 százalékos 152—153, felsőbácskai 80 kilós 2 százalékos 153—154, Tisza I. uszály 80 kilós 2 százalékos 154—155, bácskai és bánáti, Duna uszály 78—79 kilós 2 százalékos 153—154, begai uszály 79—80 kilós, 2 százalékos 152—153, tiszai csatorna, uszály 80 kilós, 2 százalékos 152—153, felsőbánáti 80 kilós, 2 százalékos 151—152, délbánáti vrsaci paritásban 78—79 kilós 2 százalékos 151—152, szerémi, Duna 78 kilós 2 százalékos 151—152, szerémi, Száva 77—78 kilós 2—3 százalékos 150—151, szerémi 78—79 kilós 2 százalékos 151—152, szlavóniai 78—79 kilós 2 százalékos 152—153, **Rozs** bácskai: 72 kilós, 2 százalékos 142.50—145, **Árpa** 64—65 kilós 165—170, **Zab**, bácskai, szerémi és szlavóniai 150—152.50, **Tengeri**, bánáti 98—99, vrsaci paritásban 99—100, tulszárított vrsaci paritásban 100—101, új indiai paritásban 99—100, tulszárított indiai paritásban 100—101.

Buzaliszt, bácskai és bánáti állomástól nullás gg és g 237.50—247.50, kettős 217.50—227.50, ötös 197.50—207.50, hatos 177.50—187.50, hetes 147.50—157.50, hét és feles 115—120, nyolcas 112.50—115, szerémi és szlavóniai állomástól nullás gg és g 232.50—242.50, kettős 212.50—222.50, ötös 192.50—202.50, hatos 172.50—182.50, hetes 142.50—152.50, hét és feles 115—120, nyolcas 112.50—115, **Buzakorpa** jutásakokban bácskai 110—112, szerémi 104—106, bánáti 101—103, **Fehérbab**, bácskai 2 százalékos zsák nélkül 280—282.50, **Sertészir** 25 kilós kannákban, bruttó nettóért 13.40—13.60. Irányzat: buza gyengébb, különben változatlan. Forgalom: közepes.

KÜLFÖLDI TŐZSDEFÁRLATOK

A dinár árfolyama. Budapest 6—7.50, Prága 65.80—66.20, Berlin 5.63—5.67, London 205.—

Zürich, Beograd 10.—, Páris 11.805, London 20.88 egynegyed, Newyork 445.51 egynyelcad, Brüsszel 74.95, Milánó 23.45, Amszterdam 236.55, Berlin 178.7, Bécs 5.40, Varsó 84.—, Bukarest 3.25

Izléses kivitelű pontos órákat, ékszereket jutányosan **bérmálásra Csajkaszál** vásároljon. Szubotica, Karagyorgyev trg 5

A kozmetika **FI-FI** krém 10 din, csodája puder 10 din, szappan 6 din. Készíti: Savić gyógyszerár, Subotica, Jelašićeva 8

APRÓHIRDETÉSEK

egy hétköznap, mint vasárnap egy szó 1—dínár, vastagbetűs 2—dínár. A legkisebb apróhirdetés ára 12—dínár. Hirdetéseket a másnapi lapra délután 3 óráig, szombaton déli 12 óráig veszünk fel. A hirdetési adó a hirdetőfelet terheli.

URANIA MOZI, Noviszád

Ma 5, 7:15 és 9:15 órákor

Szivek csalogánya

Főszerepben: DEANNA DURBIN, GAIL PATRICK és HERBERT MARSCHAL

EGY JÓ HÁZISZER TÖBBET ÉR EZER JÓTANÁCSNÁL! Mindenkit meggyőz erről a

„Növényharmat”

a legjobb és legerősebb házi fluid. 3 csepp elég bedörzsölésre, vízzel szájozításra, keccacukron elszopogatva, stb. Ára 12—dínár. Kapható mindenütt! Csak zöld üvegekben valódi!

ALLAST KERES

HÁZISZOLGA állást keres, felesége ugyanoda mindenestek menne. Cim: Kardos hirdetővállalatnál. 2867

ÖNÁLLÓ elsőrendű munkás állandó alkalmazást keres. Bogojevac Szlobodan, női szabó, Laze Telecskog 24. 2861

VASKERESKEDŐ SEGÉD állást keres. Beszéli az állam, magyar és német nyelvet Raktárnoknak, elárúsító rak csomagolóknak stb. ajánkozik szerény fizetés mellett. Noviszád, Trg Knežinja Zorke 14. 2701

ELADÓ

NŐI KERÉKPÁR, új, német gyártmány. eladó. Megtekinthető a Doloskörben, Noviszád, Nikola Tesla u 46. 2866

CHEVROLET TRUCK 3 1/2 tonnás generáljavítva, szívógáz felszereléssel új gumikkal, eladó és megtekinthető Guttman Ignác, Temerin 2837

KERESLET

SZABÓ SEGÉDEKET keresek nagy munkára, váltó és konfekció munkára. Celuska János szabó, Vrdnik, Szrem 2859

MÉRLEGKÉPES könyvelőket keresünk restancia feldolgozására. Írásbeli ajánlatokat »Napi 300« jellegre e lap kiadóhivatalába kérünk 2869

KÜLÖNFÉLE

Dr. Filipon creme a legjobb és legkedveltebb nappali krém. Ára helyben és vidéken 14.—dínár. Apoteka Küchler, Vrsac. 2474

LEGSZEBB FRIZURÁKAT, tartós ondolást, hajfestést legszakszerűbben **JURK** fodrász-szalónjában készítik. Noviszád, Kralja Petra II. 32. 2690

Bérmaajándéknak

jó órákat, ékszer legelőnyösebben vásárol Buchmüller ékszerésznél, Noviszád, Kr. Petra I. 18. 2746

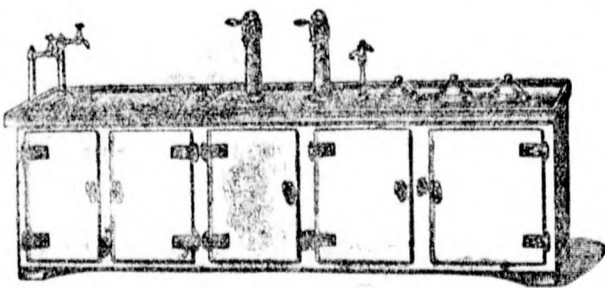
SZEPLŐT, pattanást, hámlást, orrvörösdést és más arctisztatlanságot pár tégely használata után biztosan eltüntethet **DARUVARI** krém minden szakületben kapható. Háromsarkos nagy doboz 15.—, kis doboz 7.50 dínár. Postán küldi: BLUM gyógyszerár, Szubotica.

Bérmálásra ajándékozzon zsebórát, karórát, ékszert!

Mindezekben a legszebb választéket nyújtja Önnek Noviszád és környéke régi jó hírnevű órás és ékszerész üzlete

Tausch János Kr. Petra I. 10

Goldner

vendéglős pultok

Kérjen ajánlatot

Kérjen ajánlatot

BRAČA GOLDNER

SUBOTICA — Alapítva 1906

Bérmálás — első áldozás! Erre az alkalomra minden divat- és rövidárú cikkeink árát a **véslelekkig leszállítottuk!**

Grand Magazin

Városi Mozi, Szubotica

Hétfőtől — szerdáig

Csupa vidámság és zseniális ötlet

Constance Bennet és Carry Grant

remek vígjátéka, a

Szöke kísérelt

Egészen újszerű, bravuros tehnikája fűm

Gazdag pótműsor!

Tekintettel az előrehaladott szezonra, raktáron levő női, férfi és gyermek

kötött árúim

árát leszállítottam. Használja ki ezt a ritka alkalmat.

Bauer Ferenc, Noviszád

Kr. Petra II. (Futoska) 42

Az éleffolyamat - szemünk előtt

Csak tudományos alapon dolgozunk ki:

pontos horoszkópot és grafológiai elemzéseket.

Szakszertű és megbízható utasításokat, adatokat és tanácsokat adunk: a jellemről, szerelemről, házasságról, perekről, szerencséről, üzletekről, az életfolyásról, utazásokról, felgyógyulásról, sikerekről, hivatalválasztásról és kereskedelmi társulásokról.

Megvizsgálunk: névtelen leveleket, öröklött hajlamokat és általános képességeket

Ezenkívül minden megrendelőnek ingyen adunk egy 200 oldalas könyvet, a legújabb horvát írodalmi terméket

Mindezt Muzsinics Alekszandar dipl. phil., a bíróság állandó grafológiai szakértőjének vezetése mellett

Horoszkópunk matematikai-asztromiai kiszámítása teljes bizonyosságu véleményt ad s épen ezért nem szabad munkánkat összehasonlítani egyes »pszihografológusok« és »az emberiség jótevőinek« munkájával.

VERITAS

GRAFOLÓGIAI INTÉZET - Zagreb Haulikova u. 6. (közvetlen az Esplanade szálloda mellett)

Telefon 75—87

Postacsek-számla 31—365 sz. Érdeklődő látogatás nem kötelez. Hivatalos órák: 10—12 és 4—7.

Kérjen díjtalan prospektust.

FIZESSEN ELŐ A REGGELI UJSÁGRA

Reggeli Ujság

Uredništvo i administracija **Szerkesztőség és kiadóhivatal:** Noviszád, Kr. Petra II. (Futoski put) 50. Telefon: 21—37, éjjel 20—58

Felelős kiadó: **Andréo Dezső**

Pretpłata — Előfizetés:

Egy óra 28—dínár

(kihordó útján 30 din.)

Három óra 80—dínár

(kihordó útján 86 din.)

Félévre 160—dínár

(kihordó útján 172 din.)

Izlazi svakodneвно — Megjelent naponta

Post. čekovni račun — Postacsek-számla: Zagreb, 46.692